

**La manera més salvatge,
selvàtica i salvadora
de moure el cos, la manera
més subtil i muscular,
més a prop de la Matèria
Feta Font Perquè Font És,
el moviment del cos més
insultant de tots i, sí,
si vol, el més amorós
és la paraula i el parlar.**

Enric Casasses

0. INTRODUCCIÓ

0.1 Presentació del document	6
------------------------------------	---

1.CONTEXT SOCIOLINGÜÍSTIC

1.1 Alumnat	9
1.2 Entorn	11

2.1. LA LLENGUA CATALANA, LLENGUA VEHICULAR I D'APRENTATGE

2.1.1 La llengua, vehicle de comunicació i de convivència	14
2.1.1.1. El català, vehicle de comunicació	14
2.1.1.2. El català, eina de convivència	16
2.1.2. L'aprenentatge/ensenyament de la llengua catalana	16
2.1.2.1. Programa d'immersió lingüística	16
2.1.2.2. Llengua oral	17
La llengua oral a parvulari	18
La llengua oral a primària	20
Les exposicions orals	20
T'explico un conte. 1r curs	20
Exposicions dels oficis. 2n curs.....	20
La caps de la vida. 3r curs	20
Les conferències. Del 4t al 6è curs	20
La història de la meva vida. 6è curs	21
2.1.2.3. Llengua escrita	22
Llengua escrita: La lectura	24
L'estona de biblioteca	25
Parelles de lectura	26
Lectura col·lectiva	28
Lectura individual amb suport de les famílies	28
Lectura en veu alta d'un llibre per part de l'adult.....	28
La Marató de Lectura.....	28
Llengua escrita: L'escriptura	29
Aprenentatge de la llengua escrita a primer	29
La cal·ligrafia	30
Racons de llengua	30
Interconte	30
Els corresponsals	30
"M'estimo, m'estimen"	30
Taller d'escriptura	31
Grups Flexibles de llengua	31
Proves de comprensió lectora – ACL	32
2.1.2.4. Relació llengua oral i llengua escrita	33
2.1.2.5. La llengua en les diverses àrees	34
2.1.2.6. Continuïtat i coherència entre cicles i nivells	36
2.1.2.7. Acol·lida d'alumnat nouvingut i ensenyament inicial de la llengua vehicular	37
2.1.2.7.1. Alumnat que desconeix les dues llengües oficials	37
2.1.2.7.2. Alumnat sud-americà de parla hispana	37
2.1.2.8. Atenció de la diversitat	38
2.1.2.9. Activitats d'incentivació de l'ús de la llengua	39
2.1.2.10. Avaluació del coneixement de la llengua	39

2.1.2.11. Materials didàctics	39
2.1.3. El català, llengua vertebradora d'un projecte plurilingüe	41
2.1.3.1. Informació multimèdia	42
2.1.3.2. Usos lingüístics	42
2.1.3.3. Diversitat lingüística del centre i de la societat en el currículum ...	42
2.1.3.4. Català i llengües d'origen	42
2.2. LA LLENGUA CASTELLANA	
2.2.1. L'aprenentatge/ensenyament de la llengua castellana	45
2.2.1.1. Introducció de la llengua castellana	45
2.2.1.2. Llengua oral	45
2.2.1.3. Llengua escrita	46
2.2.1.4. Activitats d'ús	46
2.2.1.5. Castellà a les àrees no lingüístiques	47
2.2.1.6. Alumnat nouvingut	47
2.3. ALTRES LLENGÜES	
2.3.1. Llengües estrangeres	49
2.3.1.1. Estratègies generals per a l'assoliment de l'objectiu de l'etapa	49
2.3.1.1.1. Desplegament del currículum	49
2.3.1.1.2. Metodologia	50
2.3.1.1.3. Materials didàctics per a l'aprenentatge de la llengua estrangera	50
2.3.1.1.4. Recursos tecnològics per a l'aprenentatge de la llengua estrangera	50
2.3.1.1.5. L'ús de la llengua estrangera a l'aula	50
2.3.1.2. Estratègies d'ampliació de l'oferta de llengües estrangeres	51
2.3.1.2.1. Avançament de l'aprenentatge de la llengua estrangera	51
2.3.1.2.2. Aprenentatge integrat de continguts i llengua estrangera	51
2.3.1.2.3. Segona llengua estrangera	52
2.3.1.3. Projectes i programes plurilingües	52
2.3.2. Llengües complementàries procedents de la nova immigració	53
2.4. ORGANITZACIÓ I GESTIÓ	
2.4.1. Organització dels usos lingüístics	55
2.4.1.1. Llengua del centre	55
2.4.1.2. Documents de centre	55
2.4.1.3. Ús no sexista del llenguatge	55
2.4.1.4. Comunicació externa	56
2.4.1.5. Llengua de relació amb famílies	56
2.4.1.6. Educació no formal	57
2.4.1.6.1. Serveis d'educació no formal	57
2.4.1.6.2. Activitats extraescolars	57
2.4.1.6.3. Contractació d'activitats extraescolars a les empreses	57
2.4.1.7. Llengua i entorn	57

2.4.2. Plurilingüisme al centre educatiu	58
2.4.2.1. Actituds lingüístiques	58
2.4.2.2. Mediació lingüística (traducció i facilitació)	58
2.4.3. Alumnat nouvingut	59
2.4.4. Organització dels recursos humans	60
2.4.4.1. El pla de formació de centre en temes lingüístics	60
2.4.5. Organització de la programació curricular	61
2.4.5.1. Coordinació cicles i nivells	61
2.4.5.2. Estructures lingüístiques comunes	61
2.4.5.3. Projectes d'innovació	61
2.4.6. Biblioteca escolar	62
Comissió de biblioteca	63
Seminari de biblioteca	63
2.4.6.1 Accés i ús de la informació	64
2.4.6.2 Pla de lectura de centre	65
2.4.7. Projectió del centre	66
2.4.7.1. Pàgina web del centre	66
2.4.7.2. Revista	66
2.4.7.3. Exposicions	66
2.4.8. Xarxes de comunitats virtuals	67
2.4.9. Intercanvis i mobilitat	67
2.4.10. Dimensió internacional del centre educatiu	67
3. CONCRECIÓ OPERATIVA DEL PROJECTE (PLA ANUAL)	69
Repartició horària de l'àrea de l'àmbit lingüístic	70
Competències bàsiques de llengua catalana i llengua castellana	71
Competències bàsiques de llengües estrangeres	73
Continguts a treballar en l'àmbit lingüístic llengua catalana Cicle Inicial.....	75
Criteris d'avaluació àmbit llengua catalana Cicle Inicial	76
Continguts a treballar en l'àmbit lingüístic llengua catalana Cicle Mitjà.....	77
Continguts a treballar en l'àmbit lingüístic llengua catalana Cicle Superior.....	80
Seqüenciació de l'ortografia a Cicle Superior (4t, 5è i 6è).....	81
Seqüenciació de la tipologia de textos a Cicle Superior (4t, 5è i 6è).....	82
Continguts de llengua anglesa Cicle Inicial	83
L'autoavaluació a partir de Rúbriques en l'àmbit lingüístic	
Rubrica d'autoavaluació : La carta. 2n de primària	85
Rúbrica d'autoavaluació: l'expressió escrita. 4t de primària	86
4. CONCLUSIONS FINALS / VALORACIÓ FINAL	87

0.INTRODUCCIÓ

0.1. PRESENTACIÓ DEL DOCUMENT

L'escola Els Xiprers ja tenia un projecte lingüístic anterior que recollia a grans trets la línia d'escola pel que fa a les llengües. Malgrat això, calia fer-ne una revisió i actualització, adaptar-se a la normativa actual i a la vegada fer una diagnosi més acurada de l'alumnat recent i de les característiques de les noves famílies pel que fa als seus usos lingüístics.

L'escola sempre ha plantejat el tema de la llengua i de les diferents llengües curriculars en un línia que coincideix amb els enunciats que marca el Departament d'Ensenyament¹. Compartim els següents punts com a causes que fan que redactem aquest nou projecte lingüístic:

- *La composició de l'alumnat i de les seves famílies ha canviat substancialment en els anys darrers.*
- *Les exigències lingüístiques de la nostra societat –en el nou marc europeu– són cada cop més altes.*
- *S'ha d'entendre la llengua com a vehicle de comunicació i també de convivència.*
- *Cal un adaptació dels programes d'immersió lingüística a la nova realitat de l'alumnat.*
- *És necessari, atesos els resultats, replantejar-nos el paper de la llengua oral.*
- *L'aprenentatge de la llengua es fa des de totes les àrees del currículum.*
- *Cal una continuïtat i una coherència entre els cicles i els nivells educatius no universitaris.*
- *Cal una visió conjunta de centre educatiu de l'acollida lingüística (i no lingüística) de l'alumnat nouvingut. **Els Xiprers, com escola que vol ser inclusiva entenem que la diversitat del nostre alumnat ens ha de fer buscar noves estratègies d'actuació educativa.***
- *Les tecnologies d'aprenentatge i de comunicació ens obren noves portes de com ensenyar llengües.*
- *És necessari incentivar activitats d'ús de la llengua si volem que el seu ensenyament sigui realment significatiu.*
- *Des del currículum hem de treballar la diversitat lingüística del centre i de la societat.*
- *Hem de fer reflexionar el nostre alumnat sobre els usos lingüístics si es vol la continuïtat de la llengua catalana, entesa com a element de cohesió social.*

¹ El projecte lingüístic per als centres educatius de la Catalunya del segle XXI. Guia per a l'elaboració. Generalitat de Catalunya. Departament d'Educació. Direcció General d'Innovació. Subdirecció General de Llengües i Entorn

- *Hem de fer-los reflexionar sobre la importància de saber llengües, quantes més millor.*
- *Cal potenciar projectes i programes plurilingües.*
- *Hem de saber reconèixer les llengües de la nova immigració, incorporant-les a l'àmbit escolar.*
- *Cal adaptar la comunicació del centre amb les famílies a la nova realitat.*
- *És una exigència social treballar per a un ús no sexista del llenguatge.*
- *S'han d'establir complicitats i continuïtats entre el PLC i el que fan les administracions i les entitats de l'entorn si volem que els centres educatius no es quedin sols en l'educació (en aquest cas lingüística).*
- *Cal que ens plantegem plans de formació propis en temes lingüístics i en temes de didàctica de les llengües.*
- *La biblioteca escolar ha d'esdevenir un espai clau que ha de permetre l'accés a la informació a tot l'alumnat i que ha de poder respondre a les necessitats que té el professorat en aquest nou marc d'ensenyament més diversificat que mai.*
- *Cal potenciar la lectura com a font d'informació i de plaer en qualsevol de les llengües que es treballin en el centre.*

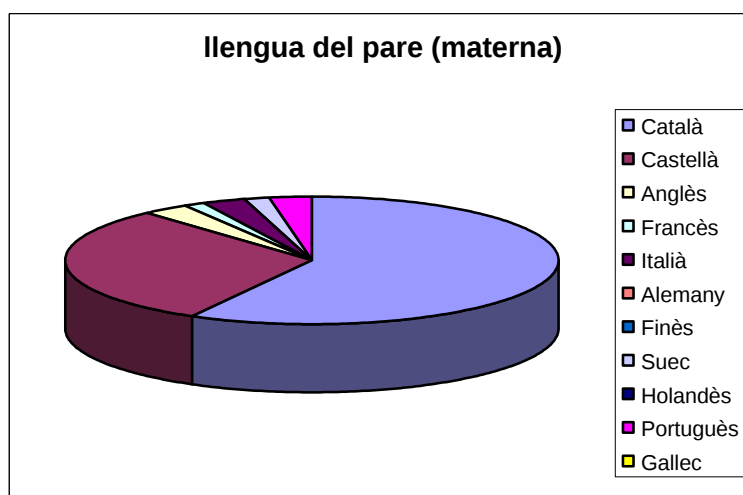
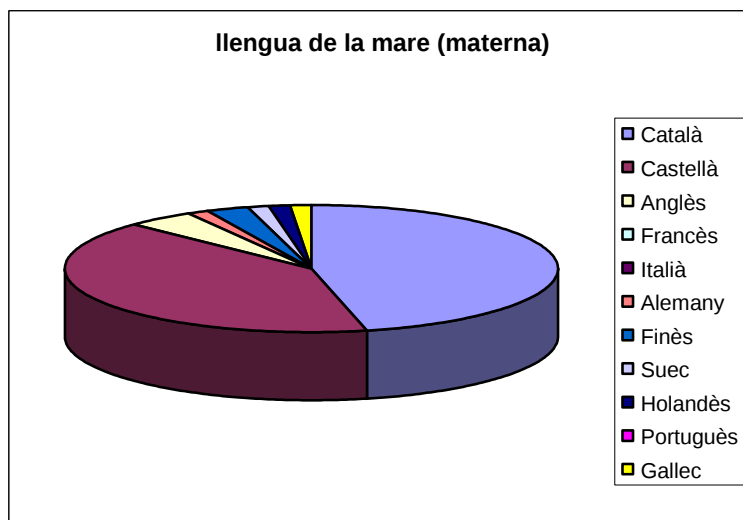
1.CONTEXT SOCIOLINGÜÍSTIC

1.1.ALUMNAT

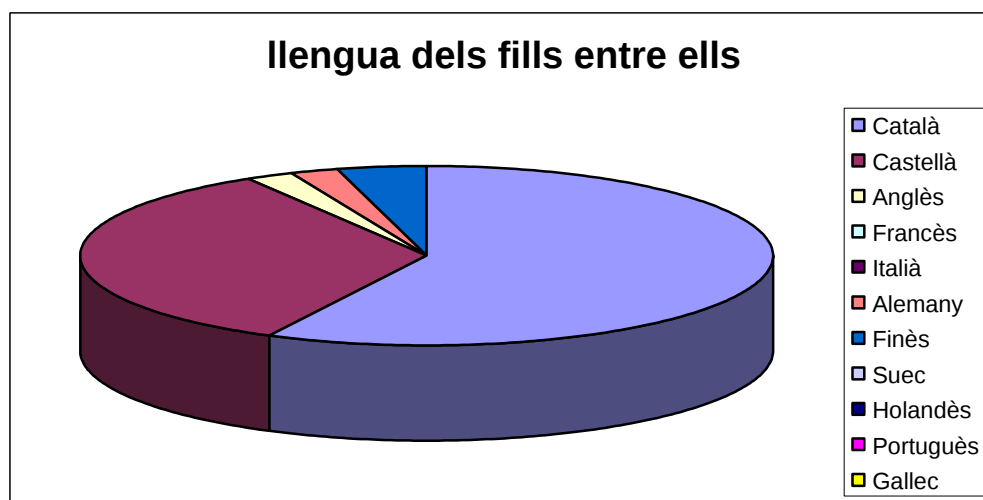
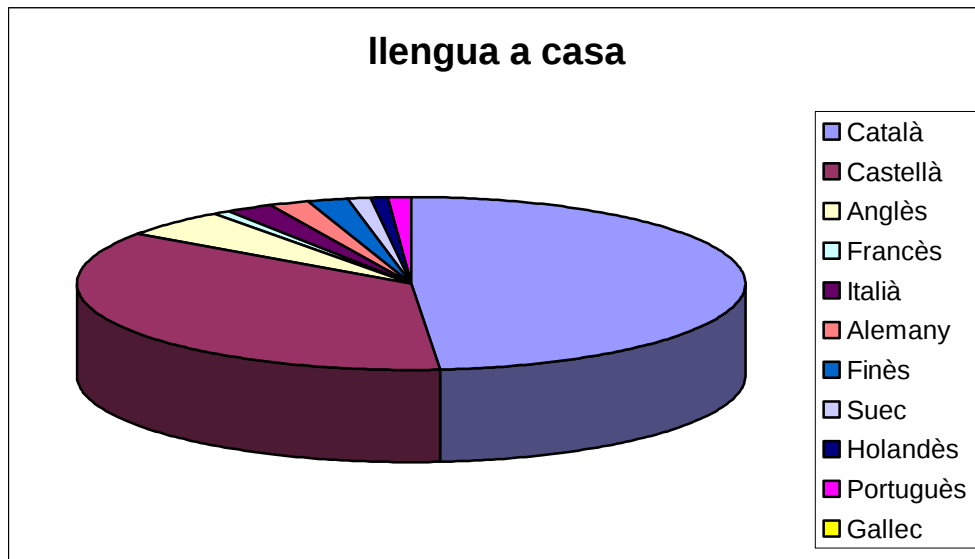
Pel que fa al context sociolingüístic de l'alumnat de l'escola Els Xiprers trobem una gran riquesa en les llengües familiars.

Si bé predominen els infants que tenen com a llengua materna el català i el castellà, també trobem un nombre força important de nens i nenes que tenen com a llengües familiars altres llengües, sobretot europees, com són l'anglès, el francès, l'italià, l'alemany, el finès, el suec, el danès, l'holandès, el portuguès i el gallec, tenint en compte que en funció al curs, la presència d'unes llengües o unes altres pot variar.

A tall d'exemple podem veure una mostra d'aquesta presència de llengües a través dels següents gràfics.

En moltes ocasions, aquesta riquesa lingüística també és present dins de les mateixes famílies, ja que són freqüents els casos de parelles d'origen lingüístic diferent, produint-se així més d'una llengua familiar dins de la mateixa família.

Pel que fa a les llengües d'ús quotidià que els infants fan servir generalment entre ells dins de l'escola trobaríem bàsicament la presència tant del català com del castellà.

Tot plegat proporciona a l'alumnat d'Els Xiprers una gran varietat i riquesa lingüística d'origen que lluny de dificultar l'assoliment d'un bon nivell de competència lingüística al final del nivell educatiu, el que fa és enriquir aquesta competència.

1.2. ENTORN

A l'hora de definir l'entorn de l'escola Els Xiprers cal anomenar un seguit de factors que determinen l'anàlisi posterior que se'n pugui fer:

Bona part de les famílies de l'alumnat viuen lluny de l'escola: Ciutat Vella, Gràcia, Eixample,...

No podem dir que les famílies siguin homogènies però tampoc podem parlar d'una diversitat com la que ens podem trobar en una escola de Ciutat Vella de Barcelona.

El barri del Baixador de Vallvidrera i Les Planes està constituït per habitatges fets en part a la dècada dels 60 per emigrants d'origen andalús o d'altres parts de l'Estat Espanyol. Això donava una realitat lingüística castellanoparlant en general. Ara això ha canviat i la població dels voltants és variada: hi ha catalanoparlants, castellanoparlants i algunes famílies d'origen europeu que han escollit la zona per la proximitat a la natura i a la vegada a la ciutat. Amb el pas dels anys, ha anat augmentant el nombre de famílies de l'escola que viuen al barri.

Si hem de definir quina és la llengua que fan servir els angloparlants, alemanys, danesos, holandesos, francesos, argentins... per a dirigir-se a l'escola hem comprovat que n'hi ha que opten pel castellà i altres pel català, malgrat l'escola els parli en català. Pel que fa a les famílies castellanoparlants succeeix el mateix.

Observem que hi ha una acceptació, per part de les famílies no catalanoparlants, del català com a llengua vehicular i d'aprenentatge de les escoles, malgrat que part d'aquestes famílies mantinguin el castellà com a llengua de comunicació amb l'escola.

El nivell sociocultural de les famílies és divers i podríem definir-lo en els termes següents: en general hi ha un nivell cultural entre mig i alt: realitzadors d'audiovisuals, músics, creadors d'arts plàstiques, etc... i alhora També hi ha alguns casos d'un nivell cultural baix o força baix.

La situació econòmica és molt més baixa que el llindar "cultural" que podem trobar i ens ho demostra la quantitat d'ajuts de menjador concedits per l'administració (un 25% del total de l'alumnat).

Gaudim d'una diversitat i riquesa cultural molt positiva i amb un gran valor que es pot aprofitar a nivell lingüístic sense oblidar que el català és la llengua vehicular de la nostra escola.

2.ENSENYAMENT I APRENTATGE DE LES LLENGÜES I USOS

2.1 LA LLENGUA CATALANA: LLENGUA VEHICULAR I D'APRENENTATGE

2.1.1 LA LLENGUA, VEHICLE DE COMUNICACIÓ I DE CONVIVÈNCIA

2.1.1.1. EL CATALÀ, VEHICLE DE COMUNICACIÓ

A la nostra escola el català s'estableix com a eix vertebrador del projecte educatiu i com a vehicle de comunicació, entenent així que²:

1. El català, com a llengua pròpia de Catalunya, serà utilitzat normalment com a llengua vehicular d'ensenyament i aprenentatge i en les activitats internes i externes de la comunitat educativa: activitats orals i escrites de l'alumnat i del professorat, exposicions del professorat, llibres de text i material didàctic, activitats d'aprenentatge i d'avaluació, i comunicacions amb les famílies.
2. L'alumnat té dret a rebre l'ensenyament en català en l'educació primària. També tenen el dret i el deure de conèixer amb suficiència oral i escrita el català i el castellà en finalitzar l'ensenyament obligatori, sigui quina sigui la seva llengua habitual en incorporar-se a l'ensenyament.
3. L'objectiu fonamental del projecte educatiu és aconseguir que tot l'alumnat assolixi una sòlida competència comunicativa en acabar l'educació obligatòria, de manera que pugui utilitzar normalment i de manera correcta el català i el castellà, i pugui comprendre i emetre missatges orals i escrits senzills en una llengua estrangera decidida pel centre. Durant l'educació primària es farà un tractament metodològic de les dues llengües oficials, tenint en compte el context sociolingüístic, per garantir el coneixement de les dues llengües per part de tot l'alumnat, independentment de les llengües familiars.

Per tal de poder dur tot això a terme, i d'acord amb el que marca el Departament d'Educació, veiem imprescindible d'elaborar, com a part del projecte educatiu, un projecte lingüístic propi, en el qual s'adaptaran els principis generals i la normativa a la realitat sociolingüística de la nostra escola

²Decret 142/2007, de 26 de juny, article 4

Més concretament, els principis generals als quals s'han d'adaptar els projectes lingüístics dels centres són³:

- 1. Les dues llengües oficials a Catalunya es configuren en una sola àrea a fi d'evitar repeticions i afavorir la transferència d'aprenentatges entre elles.*
- 2. Les estructures lingüístiques comunes, que es faran en català, serveixin com a base per a l'aprenentatge de les dues llengües.*
- 3. En el primer cicle de l'educació primària l'aprenentatge de la lectura i l'escriptura es farà en català. La llengua castellana s'introduirà al primer curs del cicle inicial a nivell oral per arribar, al final del mateix cicle a transferir al castellà els aprenentatges assolits.*
- 4. La llengua catalana s'estableix com a eix vertebrador d'un projecte educatiu plurilingüe i permet aconseguir que tot l'alumnat assoleixi una sòlida competència comunicativa en acabar l'educació obligatòria, de manera que pugui utilitzar normalment i de manera correcta el català i el castellà, i pugui comprendre i emetre missatges orals i escrits en la llengua estrangera escollida pel nostre centre (l'anglès).*

Seguint en aquesta mateixa línia i atenent de nou al decret al qual estem fent referència, cal destacar encara 3 aspectes rellevants del decret que prenen cos en el nostre projecte lingüístic:

1. El projecte lingüístic establirà pautes d'ús de la llengua catalana per a totes les persones membres de la comunitat educativa i garantirà que les comunicacions del centre siguin en aquesta llengua. Aquestes pautes d'ús han de possibilitar, alhora, adquirir eines i recursos per a implementar canvis per a l'ús d'un llenguatge no sexista ni androcèntric. Tanmateix, quan sigui possible amb els mitjans de què disposi el centre, s'arbitraran mesures de traducció en una de les llengües d'ús familiar per al període d'acollida de les famílies procedents d'altres països.
2. El projecte educatiu del centre preveu l'acollida personalitzada de l'alumnat nouvingut. En el projecte lingüístic es fixen criteris perquè aquest alumnat pugui continuar o iniciar, si s'escau, el procés d'aprenentatge de la llengua.
3. Es respectarà el dret de l'alumnat a no ésser separat en grups classe diferents per raó de llur llengua habitual.

³ Ordre Edu/221/2007, de 29 de juny. En aquesta ordre es concreta el decret 14/2007, de 26 de juny, i s'hi estableixen els principis generals a tenir en compte per a l'aplicació de l'article 4.4

A Els Xiprers, el català és la llengua de l'aula i com a tal és la que es fa servir per a la comunicació en tot moment i en totes les activitats acadèmiques; per a planificar les tasques i dur-les a terme, per a l'organització, per a resoldre conflictes... És doncs la llengua de cohesió social, l'eina de cohesió i integració entre totes les persones del centre.

2.1.1.2. EL CATALÀ, EINA DE CONVIVÈNCIA

En la mateixa línia, el català pren rellevància com a eina de convivència i per tant hi ha un acord sobre la necessitat de generalitzar l'ús del català en tots els àmbits de convivència.

A la nostra escola el català és la llengua d'aprenentatge i pel que fa als mestres també és, en general, la llengua d'ús habitual entre ells: al claustre, a les reunions de cicle...

Pel que fa als monitors i monitores tots ells parlen en català o castellà als nens i les nenes segons el moment.

2.1.2. L'APRENTATGE/ENSENYAMENT DE LA LLENGUA CATALANA

2.1.2.1. PROGRAMA D'IMMERSIÓ LINGÜÍSTICA

El cas del nostre centre no respon a la proporció d'immigració que es va viure a Catalunya durant el període 1990-2010.

L'escola Els Xiprers no es caracteritza per tenir una població gaire significativa d'infants de procedència estrangera extracomunitària.

Sí que hi ha, no obstant, un nombre important d'alumnat que té com a llengua familiar el castellà i un nombre també força significatiu d'infants fills de pares estrangers europeus (danesos, alemanys, irlandesos, britànics, italians, escandinaus...), tant de parelles mixtes (català-estranger) com de parelles de dues procedències estrangeres diferents.

La nostra experiència ens indica que al cap d'un any d'immersió, fins i tot en els casos en que no s'ha destinat un suport especial, els infants nouvinguts acaben parlant en català, tant si arriben al parvulari com si arriben a l'etapa de primària sabent escriure i llegir en les seves llengües maternes.

No obstant això, i donat que s'entén que *“en funció de la realitat sociolingüística de l'alumnat s'implementaran metodologies d'immersió lingüística en llengua catalana amb la finalitat de potenciar-ne l'aprenentatge”*⁴, s'estudia cada cas per separat per tal d'analitzar si és o no necessari proporcionar a l'infant un suport a l'hora de llengua durant un temps.

En cas que aquest suport sigui necessari, des del programa d'immersió en llengua catalana es *“tindrà en compte la llengua de l'alumnat i l'ensenyament de la llengua castellana”*⁵.

Finalment es tindrà en compte que si és necessari aplicar el programa d'immersió caldrà *“adaptar els horaris a les característiques d'aquest programa”, i “es tindrà en compte el nombre d'hores de les àrees lingüístiques que s'han d'impartir al llarg de l'etapa”*⁶.

⁴ Decret 142/2007 de 26 de juny. Article 5.1.

⁵ Decret 142/2007 de 26 de juny.. Article 5.2

⁶ Decret 142/2007 de 26 de juny.. Article 5.3

2.1.2.2. LLENGUA ORAL

Des de l'escola es prioritza el treball de la llengua oral en tots els seus registres. S'entén que el treball de la llengua oral és fonamental: cal aprendre a parlar, escoltar exposar i dialogar per aprendre. Un bon domini de l'expressió és bàsic per a ser ciutadans i ciutadanes que estiguin preparats per exposar de forma raonada i coherent les seves opinions.

Cal tenir en compte el treball de la llengua oral a partir de la conversa, els jocs, els contes, els poemes... I el treball sistemàtic de la consciència fonològica a primer.

A nivell de tota l'escola hi ha una consideració específica de la variant del català de la zona i es treballen els diversos registres de la llengua. Si un nen, nena o mestre parla en una variant del català diferent de la de la zona, és important potenciar la valoració positiva d'aquesta diferència com a part enriquidora de la llengua.

Un dels aspectes en el que som conscients que cal fer èmfasi, des del nostre centre i per les característiques del nostre alumnat, és en les interferències del castellà vers el català. Prenem el treball de la pronunciació com un aspecte important a treballar, ja sigui en el moment de parlar com a l'hora de fer l'aprenentatge de la lectura i al llarg de tota l'escolaritat de primària.

Es treballa habitualment la llengua oral en tots els cicles i es treballen les diverses modalitats de textos orals (entrevista, conversa, dramatització, argumentació...) tant a l'àrea de llengua com a la resta d'àrees.

LA LLENGUA ORAL A PARVULARI

Pel que fa al parvulari, el treball de la llengua es fonamenta en el treball de la llengua oral. En aquesta etapa no ens fixem com a objectiu prioritari que els nens acabin el cicle llegint o escrivint, i per tant l'abordatge de la llengua es treballa principalment a nivell oral. Es dona prioritat al treball de la parla i l'escolta.

Un dels aspectes rellevants que es té molt present al parvulari en el treball de la llengua oral és tot el treball de la consciència fonològica.

Per tal de facilitar aquest treball, disposem d'una sèrie de jocs lingüístics que ens ajuden a tractar aspectes de consciència fonològica relacionats amb els jocs d'escoltar i de les rimes a tot el parvulari. A més, també es recorre sovint a jocs de consciència fonològica que permeten familiaritzar-se amb les paraules i les frases, la consciència de la síl·laba i amb els sons inicials i finals.

Des de l'escola varem realitzar una seqüenciació del treball de la consciència fonològica des del primer any del parvulari fins a primer de primària. Aquesta seqüenciació està recollida en un dossier.

Alguns exemples del treball de la llengua oral a parvulari el trobem en **“La notícia”** (explicada al punt 2.1.2.3 llengua escrita), en els **Llibres d'aventures**, en l' **“A mi m'agrada”** o en els mateixos **projectes**

Els **“Llibres d'aventures”** és un llibre/àlbum que al llarg del curs anem construint entre la família i l'escola. A l'inici del curs, cada família inicia el llibre del seu fill o filla presentant la seva família i explicant les vacances d'estiu amb fotografies, dibuixos, escrits... A final de trimestre el llibre d'aventures tornarà a casa amb les aportacions fetes des de l'escola.

Durant les vacances de Nadal i Setmana Santa, l'infant juntament amb la seva família fan créixer el llibre d'aventures explicant les vacances.

Els infants expliquen al seus companys i companyes, en petit o en gran grup, el seu llibre d'aventures. D'aquesta manera anem treballant l'expressió oral i els infants comencen a agafar les habilitats lingüístiques necessàries que més endavant els ajudaran a fer xerrades en públic, partint d'una experiència emocionalment significativa per a ells i que alhora uneix família i escola.

L'**“A mi m'agrada”** és una activitat que es realitza als Sols (Parvulari 5 anys). Durant una sessió prèviament preparada a casa per cada infant, el nen o la nena explica i ensenya alguna activitat amb la que se'n surt molt bé o amb la que gaudeix molt fent-la. Es pot fer un **“A mi m'agrada”** de mil coses: fer avions de paper, jugar a algun joc, maquillar-nos la cara de disfresses, fer plastilina, ballar, cantar, construir una nau espacial amb lego, fer una recepta...

A més del treball de la llengua oral, amb l'**“A mi m'agrada”** també treballem l'autoestima, la construcció conjunta dels aprenentatges, la riquesa de la diversitat i el respecte pels altres, la relació família i escola i el treball de les habilitats i les competències.

LA LLENGUA ORAL A PRIMÀRIA

Les exposicions orals: des de l' "A mi m'agrada" fins a les Conferències

Des de l'escola ens proposem donar una rellevància especial a la llengua oral lligada al parlar en públic. Per això establim tot un treball d'exposicions i conferències al llarg de tots els cursos, iniciant-nos amb les explicacions dels llibres d'aventures davant dels companys i les companyes, l'"A mi m'agrada" i tot el treball que es du a terme en aquesta línia a la primària.

T'explico un conte. Primer curs.

A primer de primària cada infant es prepara (amb l'ajuda de la família) un conte que explicarà als seus companys i a les seves companyes.

Exposicions dels oficis. Segon curs

A segon, i dins el projecte del treball dels oficis, els infants es preparen (amb l'ajuda de la família) una exposició d'un ofici concret que cadascú trii.

Prèviament, tant en el cas de l'explicació del conte com en el cas de l'exposició de l'ofici s'haurà treballat i decidit entre tot el grup quins són aquells aspectes que ha de tenir en compte l'infant que explica el conte o que fa l'exposició i aquells aspectes que han de tenir presents els infants que escolten.

En el cas del l'ofici, a més, s'haurà treballat prèviament amb el grup l'elaboració d'un guió de referència.

Al final de l'activitat es realitzarà una autoavaluació a partir dels aspectes fixats. Tant per aquella persona que explica el conte o fa l'exposició com per les persones que l'han escoltat.

La capsula de la vida. Tercer curs

La Capsa de la vida consisteix en una capsula que cada infant elaborarà i omplirà amb objectes que per a ell siguin importants i/o rellevants i que tinguin relació amb la història de la seva vida. El dia de l'exposició, hauran d'explicar a la resta de nenes i nens del grup perquè han triat aquells objectes i perquè són importants per a elles o ells.

D'aquesta manera els alumnes desenvolupen l'expressió oral, comparteixen una part més íntima d'ells mateixos i arriben a connectar més amb un grup-classe del que formaran part molts anys. El fet de mostrar aspectes personals que, sovint, no estan acostumats a compartir els ajudarà en el treball de l'autoconeixement i l'autoestima.

Les conferències. Del quart al sisè curs.

El treball de les exposicions orals a partir de quart es vehicula a partir de les conferències (veure l'explicació més extensa al punt 2.1.2.5 La llengua en les diverses àrees).

La història de la meva vida. Sisè curs

Des de fa molt de temps a la nostra escola les i els alumnes de 6è elaboren com a treball de curs el que anomenem: La història de la meva vida. Al llarg del curs els infants van preparant aquesta tasca que els possibilita una reflexió personal (Una mirada interior i envers l'entorn més pròxim) sobre la seva pròpia vida (reflexió autobiogràfica) a les portes d'una època important de canvis, en un moment vital rellevant. A finals de curs ho presenten davant dels companys i les companyes.

2.1.2.3. LLENGUA ESCRITA

L'ensenyament de la llengua escrita ha de tenir com a objectiu aconseguir al final de l'ensenyament obligatori formar lectors i escriptors competents.

Des de l'escola hi ha un plantejament global sobre l'ensenyament de la lectura i l'escriptura que té en compte que és un procés complex que cal abordar des de totes les àrees del currículum.

Ahora es van establir criteris que permeten reforçar i no repetir els elements comuns entre les llengües. La llengua catalana, com a llengua vehicular i d'aprenentatge del centre és també la que ha de facilitar l'aprenentatge de la resta de les llengües. Així, les adquisicions que l'alumne faci a partir de les activitats en català s'han de transferir a les altres llengües evitant repeticions innecessàries. S'entén doncs que els continguts i estructures lingüístiques comunes es fan en català i són un punt de referència per a la resta d'aprenentatges lingüístics.

Entenem que per aprendre a llegir i escriure són necessaris una estabilitat emocional, tenir ganes de comunicar, estar en disposició d'un bon llenguatge oral que es reflecteix en una construcció correcta de les frases i en una riquesa del vocabulari adquirit, una maduració a nivell espacial i una maduració a nivell de traç i de grafisme.

A l'hora de definir-nos per algun mètode d'ensenyament d'aprenentatge de la lectoescriptura, no seguim un únic mètode sinó que utilitzem els diferents mètodes (natural, analític i global) en funció a les necessitats dels infants concrets.

L'aprenentatge de la lectoescriptura -si bé és present ja des del parvulari d'una manera molt natural, significativa i lligada a la vida i als interessos dels infants- no s'estableix com un objectiu a assolir per tots els infants en acabar l'Educació Infantil.

La tipologia de lletra que s'ofereix des de l'aula com a referent i com a lletra d'ús habitual és la lletra lligada, sobretot a Educació Infantil. En les produccions escrites dels infants s'accepta qualsevol producció espontània sigui quina sigui la tipologia usada (lletra de pal o lletra lligada).

S'entén que l'ús de la lletra lligada té com a avantatges facilitar la separació correcta de les paraules en el moment d'escriure i evitar en major mesura girar lletres a l'hora d'escriure-les.

Des de Llunes (Parvulari 3 anys) fins a primer s'utilitza **la notícia** com a eina per al treball de la llengua oral i com a introducció a la llengua escrita. A Llunes es fa en gran grup i diàriament. A Estrelles (Parvulari 4 anys) i Sols (Parvulari 5anys) es fa tres vegades a la setmana, dues de les quals en grup desdoblats. Els infants diuen cadascú la seva notícia, la mestra la repeteix amb una estructura de la frase i un vocabulari correcte i l'escriu amb llapis correctament en un full individual. A continuació els infants en fan un dibuix. A partir del moment que els infants comencen a entrar en l'escriptura, ells mateixos poden començar a buscar paraules, anar escrivint alguna paraula amb ajuda, construint la frase amb les paraules prèviament escrites i retallades o escriure la notícia sencera, depenent del moment d'aprenentatge de la lectoescriptura en la que es trobi cada infant. A primer se segueix treballant la notícia fins el moment en què són capaços d'escriure textos curts (contes)⁷. El treball de la notícia demana fer molt d'èmfasi en el treball de l'escolta.

Pel que fa a l'aprenentatge de la lectoescriptura a parvulari ens fixem com a objectius fer un treball a fons de grafisme, de traç i de prèviament de la lectoescriptura. La lletra escrita apareix per la classe com a referents. Es dóna importància a fer que els infants prenguin consciència que el llenguatge escrit serveix per a comunicar. Finalment, es donen totes les eines i recursos necessaris per tal que aquells infants que estiguin preparats i interessats puguin començar a llegir i escriure.

⁷ Més endavant trobareu explicat més ampliament com es du a terme el treball de la notícia a primer. (punt llengua escrita: l'escriptura)

LLENGUA ESCRITA: LA LECTURA

Un dels trets diferencials de la nostra escola és la preocupació per potenciar i desenvolupar l'hàbit i el gust per la lectura. És per això que el temps dedicat a la lectura és d'especial rellevància i ocupa un espai importantíssim dins del currículum de les llengües. Cada classe gaudeix d'una biblioteca d'aula amb una selecció de llibres.

Quan els infants arriben a PRIMER ens trobem que hi ha diferents nivells de lectura. Ja hi ha nens i nenes que llegeixen una mica o molt, bastants que ja entenen el codi i saben moltes lletres per poder llegir algunes paraules curtes i altres que encara no han assimilat el mecanisme, però coneixen algunes lletres. S'ha de tenir en compte aquesta diversitat per donar-li una resposta pedagògica i didàctica adequada.

Des de primer es fa lectura setmanal individual per paraules. Es fa la lectura individualment el màxim de vegades a la setmana. Es treballa fent activitats com si ja sabessin llegir fent servir paraules senceres per exemple d'una cançó. Es preparen cartrons amb paraules, frases, rodolins... curts plastificats per llegir col·lectivament a la pissarra o bé s'escriuen les paraules amb guix.

Cada dia a primera hora es dedica una estona a llegir. A mida que els nens i nenes van arribant a la classe, comencen a llegir individualment. Aproximadament al febrer es comença a llegir col·lectivament el llibre de lectura, ensenyant quina ha de ser l'actitud per llegir, a seguir el punt, a llegir en veu prou alta...

S'estableix que cal treballar molt a fons a cicle inicial la pronúncia de la vocal neutra i de les vocals "O" i "U" en posició àtona. Cal aconseguir que en el moment de llegir pronunciïn les vocals correctament.

S'entén que és important mantenir un petit grup de treball amb aquells infants que presenten més dificultats.

L'ESTONA DE BIBLIOTECA

Des de primer fins a sisè s'inicia la jornada fent una estona de biblioteca. Aquest temps de lectura individual és un moment de tranquil·litat i de calma que ajuda a engrescar i interessar els nens i les nenes en la lectura i alhora afavoreix l'assoliment dels hàbits de lectura.⁸

Cal tenir present que a la nostra escola no disposem d'un espai físic destinat a la Biblioteca escolar, ja que els espais dels que disposem no són molts. Per tant, tot el fons bibliogràfic de l'escola està ubicat en espais comuns, com són els passadissos, habilitats justament per a poder acollir els llibres dels diferents cicle, distribuïts, per tant, per nivells. En el cas de parvulari, els contes i llibres per als infants es troben repartits en les tres biblioteques d'aula, ubicades cadascuna d'elles dins d'una classe.

⁸ (Aprofitem per citar un fragment del treball final de Màster en Biblioteca Escolar i promoció de la lectura efectuat per Laura Calsoci a partir de l'anàlisi de la biblioteca escolar de Xiprers.)

“La primera observació és que per temps setmanal lectiu dedicat a la lectura(entre 150 i 180 Minuts setmanals)l'escola està per sobre de la mitjana estatal i igual o per sobre de la internacional. Per tant podem considerar l'escola un centre lector amb bones practiques de lectura, confirmades a més a més pels resultats de les proves de competències bàsiques de 6è dels últims anys:

- 75 minuts lectura individual
- 15 minuts lectura en veu alta Mestres
- 15-30 minuts lectura en veu alta alumnes
- 45-60 minuts lectura per parelles

La pràctica diària de la lectura, encara que sigui una estona, té resultats sorprenents. Els alumnes són bons lectors:

- 57,8% comprensió lectora de la llengua catalana
nivell Alt
- 15,8% comprensió lectora de la llengua catalana
nivell Mitjà-alt
- 21,1% comprensió lectora de la llengua catalana
nivell Mitjà-baix
- 5,3% comprensió lectora de la llengua catalana
nivell Baix”

PARELLES DE LECTURA

Un altre dels aspectes que des de la llengua es potencia és l'aprenentatge de la lectura entre l'alumnat, entenent que és molt positiu que infants de diferents edats conflueixin en el moment dels diversos aprenentatges. Aquí és on entren en joc per exemple les **parelles de lectura**, que es duen a terme entre alumnat de diferents nivells de primària.

L'activitat de les parelles de lectura s'inicià el curs 2004-05, ajuntant els grups del Cicle Inicial i del Cicle Superior. Les parelles de lectura es duen a terme un dia a la setmana, durant mitja hora, entre els alumnes de 1r i 4t, 2n amb 5è i 3r amb 6è.

L'objectiu principal d'aquesta experiència és aconseguir que els infants, petits i grans, gaudeixin de la lectura. Respectant el ritme d'aprenentatge de cada nen i cada nena s'afavoreix una millora en la capacitat lectora oferint l'atenció que necessita cadascú.

Els més petits guanyen un mestre particular i els més grans tenen la possibilitat d'aprendre ensenyant el que ja saben.

La **metodologia** de les parelles de lectura s'enfoca de la següent manera:

Els tutors són els encarregats de fer les parelles tenint en compte el seu ritme de lectura i les seves necessitats.

Es reparteixen les parelles entre dues aules a l'hora de fer la lectura.

En algunes ocasions ens trobem tots junts per tal de revisar el funcionament de les parelles, recordar les normes bàsiques o bé per explicar algun canvi de funcionament.

En les parelles de 1r-4t, els més grans haurien de tenir en compte que és important ensenyar als més petits els prerequisits de fer una bona lectura. És convenient que facin l'activitat dins de l'aula. En canvi, els altres cursos poden buscar altres racons de l'escola, sempre amb el vist-i-plau del mestre responsable.

Pel que fa a la **temporització**, en l'horari del curs es fan coincidir els dos cursos en la sessió de biblioteca, preferiblement per la tarda. Aquest horari es manté durant tot el curs. La sessió es recomana que tingui una durada de 30 minuts. S'ha de tenir en compte el temps que poden trigar en anar d'una aula a l'altra i els canvis de classe de la tarda.

En relació a les **activitats** de les parelles de lectura cal tenir present:

1. Quin és el meu paper?

Cada grup revisarà a la seva classe quin ha de ser el seu rol amb la parella. Es recomana que els de 6è visionin la pel·lícula *“Un món a la seva mida”*. És imprescindible que es comenci fent una sessió de preparació del que significa fer de tutor.

2. Trobada per establir les normes bàsiques

Es farà una trobada de les dues classes per tal de fer una sessió inicial on, mitjançant la nostra ajuda, reflexionin sobre les normes bàsiques necessàries per poder fer la lectura per parelles: com ens hem de distribuir a les classes, com podem seure, com hem de llegir perquè ens entenguin i no molestem les altres parelles, quin tipus de llibres poden agafar... Aprofitarem per proposar el racó de les parelles de lectura.

3. Racó de les parelles de lectura + selecció de lectures

S'ha de crear un racó a cada classe on hi hagi una selecció de lectures per llegir en parella juntament amb el “carpesà” que recull les fitxes de lectura de cada parella. Aquesta fitxa l'han d'omplir entre els dos infants. És recomanable que aprofitin aquesta sessió de biblioteca per agafar un llibre de lectura que puguin continuar durant varies sessions i tindran un lloc per a poder-lo desar quan finalitza la sessió.

4. Activitats conjuntes

Durant el trimestre es farà una activitat com a mínim conjuntament: lectura en grup, recomanacions...

5. Revisió de les parelles (activitat d'avaluació)

Cada parella haurà de respondre un qüestionari amb preguntes molt concretes sobre la seva experiència de cada parella. L'hauran d'omplir entre els dos a final de cada trimestre. En aquesta revisió els tutors/es acorden els possibles canvis de parelles pel trimestre següent.

Finalment, l'activitat de parelles de lectura comporta una **avaluació i seguiment**. El mestre/a tutor/a que hi ha a cada aula farà una avaluació continuada al llarg de cada trimestre mitjançant l'observació de les diferents parelles.

La seva funció és vetllar pel bon funcionament de l'activitat intervenint sempre que sigui necessari per solucionar els problemes que poden sorgir o proposar millores en l'actuació de cada parella.

LECTURA COL·LECTIVA

A segon i tercer es realitzaran sessions dins de les classes de llengua (20-30 min segons el grup) de lectura col·lectiva i comprensiva en veu alta i seguint el punt. S'aprofitaran totes les estones possibles per seguir fent algunes **lectures individuals** amb aquells infants que més ho necessitin.

LECTURA INDIVIDUAL AMB SUPORT DE LES FAMÍLIES

Des de ja fa uns anys, a primer i segon demanem la col·laboració de les famílies per tal de poder fer lectura individual amb els infants un per un. Durant una tarda a la setmana, un pare o una mare vénen a l'escola per acompanyar als infants dels grup llegint una estona.

LECTURA EN VEU ALTA D'UN LLIBRE PER PART DE L'ADULT

A primer i a segon es du a terme, al llarg del curs la lectura en veu alta per part del mestre o la mestra d'un llibre que sigui una obra referent de la literatura universal. Els darrers cursos a primer hem llegit "Pinotxo"⁹ i a segon "El petit príncep"¹⁰.

Els objectius principals d'aquesta activitat són donar a conèixer referents d'obres literàries i alhora, a través de la lectura del mestre o la mestra, oferir als infants un model lector.

LA MARATÓ DE LECTURA

Tots els cursos els grups de 3r i 4t participen a l'activitat de la Marató de lectura, organitzada conjuntament entre les escoles públiques de primària dels districte de Sarrià- Sant Gervasi, el CRP i les biblioteques del mateix districte. Es tracta d'una jornada en la que les escoles que hi participen surten al carrer i es troben per a realitzar diferents activitats: la marató de lectura en veu alta, exposició de plafons que mostren el treball de les biblioteques escolars, espectacles relacionats amb els llibres i les biblioteques i la realització d'activitats participatives organitzades per les biblioteques públiques.

⁹ Carlo Collodi. Roberto Innocenti. *Les aventures de Pinotxo*. Editorial Kalandraka

¹⁰ Antoine de Saint-exupéry. *El Petit príncep*. Editorial Salamandra

LLENGUA ESCRITA: L'ESCRITURA

Setmanalment els nens i les nenes escriuen **notícies** -a primer- i **textos creatius inventats** per ells i per elles a segon i a tercer. Quan els de primer ja han superat la fase d'escriure una línia o dues, poden començar també a inventar poemes, rodolins, contes...

Aprentatge de la llengua escrita a primer:

L'escriptura de la **notícia** es farà generalment amb mig grup, aprofitant el desdoblament en el que l'altre mig grup està fent anglès. Aquest és la situació més habitual.

També es pot mirar de fer-la quan, a més de la tutora o el tutor hi hagi una persona de suport a la classe. Si es pot aprofitar de fer-la quan hi ha un estudiant en pràctiques, molt millor. Així, s'agrupen els infants en tres o quatre grups segons la situació.

En cas que intervingui la persona en pràctiques (tres grups de 8 infants) en una mateixa sessió, un dels grups inclou els alumnes que ja tenen un cert nivell en el procés d'aprenentatge i serà tutoritzat per la persona esmentada.

Una altra opció quan es disposi de dos mestres és que realitzin la notícia dos grups heterogenis de 6 infants fan la notícia i la resta realitzi un treball autònom, que en cas que tingui alguna dificultat es pot plantejar a partir de parelles de treball i uns alumnes ajuden i ensenyen als altres. Això es repeteix un altre dia de la setmana.

L'aprenentatge es comença a partir de la tècnica dels **cartronets**:

- Primer el mestre escriu la notícia en una tira de paper amb llapis i els infants l'han de resseguir amb retolador de punta fina, la "llegeixen" amb l'ajut de l'adult i tallen la frase per paraules. Després es barregen les paraules i han de recompondre la frase, enganxar-la correctament en un full, copiar-la i dibuixar el seu significat. El procés complet el van adquirint progressivament ja que cadascú té el seu ritme.
- Progressivament es va convidant els infants a atrevir-se a escriure-la girant els paperets prèviament analitzats. I al mateix temps es va fent que es fixin en les lletres, les síl·labes, etc.
- Tot aquest procés també es pot realitzar fent la notícia de la classe i treballant amb els cartronets tot el grup alhora.

LA CAL·LIGRAFIA

A tota l'escola, des de primer fins a sisè, els nens i les nenes fan setmanalment cal·ligrafia:

- A **primer**, fins que els infants no redueixen la lletra i fan el traç més segur, ressegueixen rodolins, embarbussaments, endevinalles i poemes curts dues vegades a la setmana segons els avenços i les necessitats del grup –la notícia amb retolador i ressegueixen amb llapis negre la lletra massellera tipus “contorno” a una mida 48 al principi. Més tard, quan ja han millorat el traç, comencen a fer també cal·ligrafia amb pauta Montessori.
- A **segon** es pot fer amb pauta Montessori i també resseguint.
- A **tercer** només amb pauta Montessori (si algú necessita seguir resseguint, cal preparar-li feines, sempre adequades a la seva edat).

RACONS DE LLENGUA

Quan la majoria del grup de primer s'hagi iniciat a escriure i a llegir –al nivell que sigui- amb una certa autonomia, s'organitzaran sessions setmanals de racons de llengua. Si alguns d'aquests racons poden vincular-se al projecte d'aula o al projecte d'escola, millor.

Durant el primer i el segon trimestre aquests racons de llengua els realitzen els grups de primer i el de segon separats. Però en el moment en que ja hi ha un nombre considerable de nens i nenes de primer amb suficients habilitats d'escriptura, podem començar a fer els racons de llengua primer i segon junts.

INTERCONTE

La classe de primer ha participat en ocasions en una de les activitats del CRP; l'Interconte, en la qual es tracta d'escriure un conte telemàticament juntament amb altres escoles.

S'implica també a les famílies en aquesta activitat per potenciar la lectura a casa.

Els darrers cursos no s'ha dut a terme perquè no l'ha ofertat en nostre CRP.

ELS CORRESPONSALS

Els infants de primer i de segon mantenen una correspondència amb els infants del mateix curs de l'escola de La Pau. A final de curs es du a terme una trobada dels infants amb els que ens hem estat escrivint.

M'ESTIMO, M'ESTIMEN

Els infants de tercer aprofiten el treball de l'escriptura per a realitzar alhora un treball de pertinença al grup, de reconeixement dels altres i de potenciació de l'autoestima. Setmanalment tots els infants escriuen una redacció parlant d'un company o companya del grup, destacant-ne els seus punts forts, explicant alguna anècdota... a final de curs cada infant té el seu recull amb les redaccions que li han fet cada un dels nens i les nenes del su grup.

TALLER D'ESCRITURA

Des de fa tres cursos hem iniciat aquesta activitat setmanal (des de 3r fins a 6è) per tal d'engrescar als nens i les nenes a escriure i alhora millorar l'expressió escrita. Aquesta activitat es du a terme en sessions de desdoblament de grups per tal de poder treballar amb 12-13 alumnes.

Durant les sessions, el grup d'alumnes agrupen totes les taules per tal de seure junts i així iniciar l'activitat.

L'objectiu és treballar l'escriptura a partir de diferents propostes que s'iniciaran amb una conversa i que acabaran amb els escrits dels nens i les nenes.

L'objectiu final és que els infants puguin gaudir de l'escriptura i millorin a partir de jocs, textos dinàmics i propostes que surtin del treball específic de la tipologia de textos.

GRUPS FLEXIBLES DE LLENGUA

A l'àrea de Català a cicle superior treballem en **Grups Flexibles**. A l'inici del curs es fa una valoració i s'agrupa als alumnes de 4t, 5è i 6è en cinc grups. D'aquests grups, n'hi ha dos de més reduïts i amb una atenció més individualitzada. Al final de cada trimestre passem unes proves, les mateixes per a tothom –en alguns casos cal adaptar-les- que ens permeten fer els canvis de grup necessaris.

A cicle superior, pel que fa al treball dels **tipus de text**, i per tant de la comprensió i expressió escrita, s'ha establert una seqüenciació des de quart fins a sisè.

A banda dels tipus de text proposats pel llibre de text o el mestre (en relació al tema del curs o a altres temes propis del nivell) es treballaran els següents textos més a fons i sistemàticament, a més de proveir als alumnes dels recursos propis del tipus de text en qüestió.

A quart:

Des de català es treballarà: la conferència, la notícia i la narració amb personatges principals i secundaris (incloent-hi la descripció del paisatge o del lloc i de persona).

Des de castellà es treballarà: les regles del joc, la carta del restaurant (més programa de televisió, cine, música...) i el diari d'un viatge.

A cinquè:

Des de català es treballarà: la descripció, la realització d'un guió, un relat i la conversió a còmic, i l'article divulgatiu.

Des de castellà es treballarà el text expositiu, el diàleg i el text argumentatiu.

A sisè:

Des de català es treballarà el relat històric, la biografia i l'autobiografia, l'entrevista i el tractament de la informació (d'entrada enciclopèdica, d'internet...).

Des de castellà es treballarà la carta, la descripció i la crítica literària.

PROVES DE COMPRENSIÓ LECTORA – ACL

Des de 3r fins a 6è es passen aquestes proves dues vegades al llarg del curs, tothom en el mateix moment.

Els nens i les nenes de primer només fan la prova al mes de maig.

A segon fan la primera prova al desembre i la segona al maig com tota la resta.

De tercer a sisè es fa la primera prova a l'octubre i la segona al maig.

Des de la Coordinació Pedagògica es fan arribar als tutors/es les dates, el protocol, els models, els fulls de correcció i el full de resum els resultats.

Cada tutor és responsable de passar les proves a la seva classe –seguint les indicacions del protocol-, corregir-les i anotar els resultats.

Aquesta informació es guarda en un “carpesà” a Larrodari i ha de servir per fer un seguiment objectiu de la comprensió lectora i introduir, si s'escau, els elements necessaris per a la millora.

Es valorarà, segons les necessitats de cada alumne, si fa la prova que correspon al seu grup-classe o a un altre nivell.

Tota la informació sobre les proves està recollida a Larrodari i pot ser consultada per qualsevol mestre/a que hi estigui interessat.

2.1.2.4. RELACIÓ LLENGUA ORAL I LLENGUA ESCRITA

Des de l'escola s'estableix com a necessari fer un plantejament integrat de les quatre habilitats que és compartit per tot el professorat i es planifiquen activitats des de totes les àrees en què la interrelació de les habilitats és present. S'utilitza la llengua oral i la llengua escrita com a suport per analitzar, reflexionar i millorar l'altra habilitat.

Es fan activitats en què la relació entre la llengua oral i la llengua escrita és inherent.

Alhora cal tenir present el treball de les diferents dimensions (Comunicació oral, comprensió lectora, expressió escrita, dimensió literària i la dimensió plurilingüe i intercultural) i totes i cada una de les Competències bàsiques de l'àmbit lingüístic.¹¹

¹¹ Al final del Projecte, al punt 3 (Concreció operativa del projecte) es poden consultar les competències de l'àmbit lingüístic.

2.1.2.5. LA LLENGUA EN LES DIVERSES ÀREES

Entenem que la llengua i la comunicació juguen un paper fonamental i imprescindible en els processos d'aprenentatge. Alhora, els aprenentatges lingüístics i comunicatius que es produeixen en qualsevol àrea es poden aplicar a l'aprenentatge de les altres àrees afavorint així la competència plurilingüe i intercultural de l'alumnat.

Tot plegat fa que des d'Els Xiprers hi hagi consens entre el professorat a considerar la llengua en tots els seus aspectes com a eina de coneixement en qualsevol de les àrees. Per tant és important aprofitar qualsevol situació per a millorar les competències en llengua sigui des de l'àrea que sigui.

S'entén doncs que l'aprenentatge de la llengua i el desenvolupament de les competències lingüístiques són responsabilitat no només dels mestres de les àrees relacionades més directament amb les llengües, sinó també dels mestres de totes les àrees.

Un exemple d'aprofitament de la importància de la llengua en les diferents àrees el trobem en les **CONFERÈNCIES** que es realitzen a Cicle superior i les **mini conferències** que es duen a terme a Cicle Inicial.

L'objectiu de les conferències és aprendre a buscar i organitzar informació per a realitzar un treball. Són importants el contingut, la forma i l'explicació oral a la classe (diferent de la lectura).

Els alumnes realitzen el treball de les conferències a partir de 4t i habitualment es fa una conferència per curs.

Els nois i noies escullen el tema sobre el que volen aprendre. El tutor pot orientar diverses possibilitats. El treball es pot fer individualment o en petit grup. És aconsellable que al llarg del cicle hagin experimentat les diferents modalitats.

Un cop escollit el tema s'elabora un guió de treball que, juntament amb el tutor, s'ordenarà de forma adequada. El tutor, si cal, ajudarà als alumnes a buscar bibliografia i fonts d'informació.

Tot i que aquest treball no es fa a l'escola, a les estones de pla de treball, alguns grups necessiten dedicar-hi un temps. El mestre els donarà les pautes necessàries abans de l'exposició.

És recomanable que, a més del treball escrit que s'haurà de lliurar el dia de l'exposició, tinguin algun altre suport el dia de la conferència: mural, vídeo, power point, maquetes o material concret.

S'avaluarà la conferència tenint en compte tant el treball de recerca com l'exposició oral i els suports utilitzats.

Es fixa, amb temps, la data de l'exposició a classe –és imprescindible que el tutor hi sigui-.

Queden exposades al passadís les dates del cicle de conferències a cada classe per tal que les persones interessades puguin venir convidades.

L'exposició a classe consta de tres parts:

1. Explicació oral del tema
2. Torn de preguntes sobre el tema
3. Valoració de la conferència i del paper dels/les conferenciantes per part del grup i del tutor/a
4. Lliurament del treball escrit.

Amb el temps hem observat que a l'inici els nois i les noies tendeixen a llegir el que han escrit. També escriuen “afusellant” directament la informació recollida.

Amb la pràctica aprenen a redactar i a poder explicar tot allò que han après.

Alguns exalumnes ens han manifestat que les exposicions orals de les conferències els han estat molt útils per fer les exposicions dels crèdits de síntesi a l'institut.

2.1.2.6. CONTINUÏTAT I COHERÈNCIA ENTRE CICLES I NIVELLS

Per garantir la funció educativa és bàsic que l'equip docent disposi d'un espai per poder coordinar-se i consensuar els principis metodològics que han d'orientar l'ensenyament, per acordar els usos lingüístics que s'han d'emprar i el seu ensenyament i per fer el traspàs de la informació sobre les característiques de l'alumnat i sobre els valors que es volen transmetre i treballar.

Des d'Els Xiprers portem anys treballant per tal que aquesta necessitat trobi les vies per a poder desenvolupar-se. Per això disposem de documents que concreten aspectes metodològics i organitzatius força complets. Aquests documents s'han elaborat participativament i la majoria del professorat els aplica. Bona part d'ells es fan arribar al nou professorat amb el pla d'acollida.

Es té molt present la importància de determinar un espai i un temps per tal de poder fer el traspàs d'una promoció d'alumnes quan hi ha un canvi d'ensenyant, d'etapa i de cicle.

La coordinació amb els centres de secundària que reben alumnes del nostre centre també és un aspecte molt present des d'Els Xiprers.

Les reunions de coordinació entre cicles estan planificades i tenen un espai fix dins l'horari lectiu.

Quan es contempla interessant, el professorat també s'organitza en equips intercicles per establir línies d'intervenció coherents amb l'alumnat.

2.1.2.7. ACOLLIDA D'ALUMNAT NOUINGUT I ENSENYAMENT INICIAL DE LA LLENGUA VEHICULAR

El primer pas en el camí vers la interculturalitat a l'escola és l'acolliment de les famílies nouvingudes i dels seus fills. Des del vessant de l'educació intercultural hem d'aconseguir:

- L'inici d'un coneixement mutu.
- Conèixer les expectatives que tenen les famílies vers l'escola.
- Fer un acostament a la manera d'educar el seus fills.

Establir uns canals de comunicació família-escola fluïts ha de servir per afavorir l'entesa i la confiança mútues i per acordar una línia educativa comuna.

L'escolaritat de l'alumnat nouvingut planteja uns reptes a l'escola. Els processos d'ensenyament-aprenentatge que esdevindran tindran com a objectius bàsics:

- Procurar oferir, dins d'unes possibilitats plausibles, una bona escolarització encaminada a obtenir el progrés més favorable.
- Incorporar-los en la descoberta i coneixement del món en el qual viuen.
- Ajudar-los a autovalorar-se, donant a conèixer la seva cultura a l'escola.
- Potenciar l'intercanvi i relació entre tots els alumnes com a font d'enriquiment personal.

Les característiques de l'alumnat que arriba al nostre centre han fet que no s'hagi necessitat un pla d'acollida en el sentit general, ja que hi ha molt pocs casos de nens que desconguin el català o el castellà. Malgrat la presència de famílies amb els pares d'origen estranger, els nens i les nenes arriben a l'escola coneixent una de les dues llengües oficials a casa nostra.

Quan hi ha un cas en que això no és així, es fa un seguiment personalitzat a través de la tutoria que es comparteix en les reunions de cicle i de claustre.

Els resultats han estat sempre positius ja que la immersió lingüística és total perquè el català i el castellà són totalment majoritaris.

2.1.2.7.1. ALUMNAT QUE DESCONEIX LES DUES LLENGÜES OFICIALS

Com ja hem esmentat en el punt anterior, aquest és un aspecte molt poc freqüent entre l'alumnat del nostre centre, però en cas que es produeixi, hi ha establerts els mecanismes necessaris per atendre aquests infants.

2.1.2.7.2. ALUMNAT SUD-AMERICÀ DE PARLA HISPANA

El cas dels infants que arriben de sudamèrica i que són de parla hispana també és poc habitual, però si es dona el cas s'utilitza la proximitat de les llengües catalana i castellana per facilitar els aprenentatges, la comunicació i l'ús de la llengua vehicular des de l'inici de la incorporació de l'alumnat nouvingut. Això sí, prioritant sempre el seu benestar emocional.

2.1.2.8.ATENCIÓ DE LA DIVERSITAT

Un dels eixos vertebradors de la nostra entitat com a escola és el fet de sentir-nos **escola inclusiva**.

El significat de la paraula inclusiu/va és, segons l'enciclopèdia catalana: “*adj. Que inclou, comprèn*”. És a dir, un lloc o una cosa que comprèn o que integra una diversitat d'elements. En els centres educatius, aquesta diversitat ens la dóna la diferència que existeix entre les famílies, entre els mateixos professionals i la més determinant, la que existeix entre els mateixos nens i nenes. Una escola inclusiva assumeix aquesta varietat com a reflex del que és la nostra societat en la qual es barregen persones de diferent posició social i econòmica o amb diferències de tipus intel·lectual, físic, ètnic i cultural, de religió, etc.

Una escola inclusiva és una escola per a tothom.

Ens basem en la creença que les persones treballem en una comunitat inclusiva i pretenem que tots els alumnes obtinguin respostes a les seves necessitats i arribin a assolir uns aprenentatges significatius. La inclusió educativa vol anar més enllà de la integració escolar o de les escolaritats compartides.

El nostre centre ha consolidat els mecanismes organitzatius, curriculars i pedagògics per atendre la diversitat de l'alumnat.

Així, cada nou curs hem de crear un marc organitzatiu que ens permeti treballar per a la inclusivitat i ho fem en diferents fases:

1. A finals del curs anterior cada mestre/a i el grup de persones que fan el suport als diferents cicles avaluen el treball que s'ha fet durant el curs i els resultats obtinguts i preveuen les necessitats de cada grup i de cada alumne/a en particular de cara al curs que començarà.
2. A l'inici del nou curs es presenta una nova proposta d'organització: horaris, gestió administrativa i pedagògica de l'escola i organització del personal de suport.
3. Un cop ha començat el curs es fa una valoració inicial per comprovar si s'ha fet una bona distribució dels recursos per cobrir les necessitats i si cal, s'intenta ajustar les respostes organitzatives i educatives en cada cas.
4. A final de cada trimestre es revisa l'evolució i es reajusta, si calfa falta, en les reunions d'avaluació i a la CAD.

Pel que fa a l'atenció a la diversitat més específicament en temes lingüístics, aquesta atenció s'ha de centrar fonamentalment a reforçar el desenvolupament de la llengua oral a parvulari, l'assoliment de la lectura i l'escriptura en el cicle inicial de

l'educació primària i el desenvolupament de la comprensió lectora i l'expressió oral i escrita en la resta de cicles i nivells.

Quan calgui realitzar un PI cal especificar on es vol arribar i utilitzar tots els recursos i metodologies que facilitin la comunicació dels infants amb més dificultats.

Les proves finals de 4t, 5è i 6è i les de comprensió lectora de primer a 6è ens donen una orientació del punt en el que es troba cada infant.

2.1.2.9. ACTIVITATS D'INCENTIVACIÓ DE L'ÚS DE LA LLENGUA

Si bé és cert que la realitat sociolingüística del nostre centre és força rica i diversa, també ho és que el català gaudeix dins de l'escola d'un ús òptim i plenament actiu com a llengua vehicular i que la presència de la resta de llengües no comporta cap perill per al català.

La llengua catalana s'empra en totes les matèries llevat de la matèria de llengua castellana i en menor mesura en la de llengua anglesa.

2.1.2.10. AVALUACIÓ DEL CONEIXEMENT DE LA LLENGUA

El claustre d'Els Xiprers està fent camí en el sentit que l'aprenentatge del propi alumne inclogui l'avaluació dins d'aquest mateix aprenentatge; dins de la mateixa metodologia. Anem avançant en aquest sentit i fent possible que això sigui possible en el marc curricular que comporten les competències bàsiques.

2.1.2.11. MATERIALS DIDÀCTICS

A l'escola, i en relació als materials didàctics, s'apliquen criteris explícits i compartits per a la selecció dels llibres de text necessaris i per a la creació i/o adaptació de materials per atendre la diversitat de necessitats d'aprenentatge i per als materials que es consideren complementaris (diccionaris, textos reals, recursos audiovisuals...).

És interessant poder disposar d'aquests criteris per escrit.

Pel que fa als materials que suposen una adaptació, a llarg dels cursos anem creant materials que estan disponibles com a recurs per a grups flexibles o actuacions individualitzades.

En els diversos cicles s'han anat creant seqüències de continguts relacionats amb diferents àmbits.

2.1.3. EL CATALÀ, LLENGUA VERTEBRADORA D'UN PROJECTE PLURLINGÜE

La presència d'una gran varietat de llengües i d'una societat plural en el nostre entorn i en el nostre dia a dia ens permet valorar-les per la seva riquesa. Alhora, ens obliga a centrar-nos en l'objectiu d'educar en el plurilingüisme i la interculturalitat i en el desenvolupament de la competència plurilingüe i pluricultural.

D'aquesta manera, fonamentem el PLC en una triple perspectiva¹².

En primer lloc entenem que, en l'actualitat, **un projecte lingüístic plurilingüe concep la llengua d'una manera global que inclou tots els sistemes:** audiovisuals, corporals, musicals...

Des d'Els Xiprers ens proposem de donar espai al tractament de tots aquest llenguatges¹³.

Un exemple el trobem en l'activitat de **ràdio** que alguns anys s'ha dut a terme a 4t dins de la matèria de llengua catalana, en la que durant tot un trimestre es realitza la matèria a partir de la ràdio. Es comença treballant textos sobre la història de la ràdio, fent així lectura i comprensió lectora. A partir d'aquí es crea un programa de ràdio amb diferents apartats que ajuden a treballar diferents tipologies de textos com la notícia, l'entrevista, el text descriptiu, instructiu (un programa de cuina, per exemple)... Donat que aquests apartats s'han de redactar, es treballa l'expressió escrita i l'ortografia.

Finalment, per grups, es grava el programa treballant de nou la lectura i la lectura en veu alta, ja que cal llegir allò que anteriorment s'ha escrit.

A més, a partir de l'equip de ràdio es fa un treball de vocabulari nou.

Aquest és un exemple de com treballar la llengua des d'un projecte i, a la vegada, que els infants prenguin consciència que treballant qualsevol temàtica podem aprendre llengua, matemàtiques, medi... és a dir, que tot està relacionat i es pot aprofitar.

En segon lloc plantejem l'ensenyament /aprenentatge com un procés que es du a terme al llarg de tota una vida i que precisarà de la **necessitat d'aprendre nous sistemes comunicatius i lingüístics al llarg de la vida**. Per tant s'entén que cal

¹² El projecte lingüístic per als centres educatius de la Catalunya del segle XXI. Guia per a l'elaboració. Annex 1: Conclusions de la comissió projecte lingüístic de centre. Per un projecte lingüístic per a l'escola catalana del segle XXI. Generalitat de Catalunya. Departament d'Educació. Direcció General d'Innovació. Subdirecció General de Llengües i Entorn.

¹³ Podeu consultar, entre d'altres, el document sobre el tractament dels audiovisuals i de l'expressió a Els Xiprers que es troben en el Pla d'Acollida.

que sigui un procés obert i dinàmic en el que els infants puguin desenvolupar les competències que els permetran interactuar amb l'entorn i acollir i acceptar totes aquelles persones que en formen part o en volen formar part.

Finalment, i en tercer lloc, en un món multidisciplinar caldrà atendre i coordinar els diferents usos lingüístics concrets i específics de cada disciplina i àmbit educatiu per tal de fer possible la transferència d'uns àmbits als altres i afavorir l'adquisició de les competències bàsiques per a aprendre.

En resum doncs, ens plantejem un PLC que afavoreixi la configuració d'una escola catalana estratègicament oberta a les diferents situacions canviants de la societat multilingüe i multicultural.

2.1.3.1. INFORMACIÓ MULTIMÈDIA

Des d'Els Xiprers entenem que el desenvolupament de la societat del coneixement implica la incorporació de les tecnologies de la informació i de la comunicació.

Per això hem estat aplicant de manera continuada un criteri de desenvolupament del programari i dels suports digitals basat en la prioritització de la llengua vehicular i, en conseqüència, hi hem adaptat les eines digitals.

En aquest mateix sentit, les TIC formen part de les eines d'aprenentatge de la llengua catalana.

En cursos anteriors, a 4t, 5è i 6è s'havia fet servir com a hora de català l'hora destinada a emprar els ordinadors de l'aula d'informàtica.

De totes maneres aquesta distribució no és fixa i es va variant en funció a les necessitats de cada curs escolar i dels diferents grups.

En aquest moment també disposem de 16 ordinadors portàtils disponibles per a treballar amb mig grup o amb grups cooperatius.

En qualsevol moment pot ser necessari i convenient haver de recórrer a l'ús de les informacions multimèdia i per tant l'important serà està oberts i disposats a fer-ne ús en tots els moments en què en sorgeixi la necessitat.

2.1.3.2. USOS LINGÜÍSTICS

Per tal de poder fer de la llengua catalana la llengua d'ús habitual, és important que el professorat de llengua treballi explícitament els usos lingüístics de l'alumnat i, alhora, que la resta del professorat hi col·labori des de les diferents àrees.

2.1.3.3. DIVERSITAT LINGÜÍSTICA DEL CENTRE I DE LA SOCIETAT EN EL CURRÍCULUM

Com ja hem esmentat, una de les riqueses de la nostra escola és la diversitat lingüística de les famílies que, ben aprofitada, ens ajuda a assolir ciutadans respectuosos amb la diversitat lingüística i desitjosos d'aprendre altres llengües i d'aprendre de les altres llengües i de les altres cultures, treballant i vivint així, des del dia a dia, la dimensió plurilingüe i intercultural

Ja des d'educació infantil es valora molt el bagatge lingüístic de l'alumnat i se'l fa protagonista en activitats concretes (des de saludar a cadascú en la seva llengua materna en el bon dia de Llunes, el treball de la família de Llunes, la participació de les famílies en els tallers o en activitats puntuals com ara explicar un conte, alguna de les activitats de l'"A mi m'agrada" de Sols...)

Esdevé molt interessant la posada en comú per part de tot l'equip docent de les estratègies per aprofitar aquesta riquesa en activitats de desenvolupament del currículum. Les accions que s'han dut a terme en diferents cursos han demostrat que això és possible i han estat molt reeixides i gratificants per a tothom.

2.1.3.4. CATALÀ I LLENGÜES D'ORIGEN

Seguint en aquesta línia d'establiment de vincles afectius basats en el coneixement i la valoració de les llengües d'origen dels nens i les nenes de l'escola i de les seves famílies, l'equip docent té present la interdependència lingüística i l'assoliment de les competències comunes per millorar l'aprenentatge.

D'aquesta manera, cada llengua té present les altres que es treballen, perquè *"solament així millorarà la competència global, que no és la simple suma de sabers: millorant l'ús del català, es desenvoluparà la competència de les altres llengües; i si s'avança en la del castellà i la de les altres llengües, s'esdevindrà més competent en l'ús del català"*.

*"El foment de les actituds i valoracions positives de totes les llengües i de les persones que les parlen, així com el desenvolupament dels procediments lingüístics que relacionen les diferents llengües i cultures han de ser un dels eixos de la programació de totes les llengües a l'escola i, d'una manera molt especial, la de l'àrea lingüística."*¹⁴

¹⁴ El projecte lingüístic per als centres educatius de la Catalunya del segle XXI. Guia per a l'elaboració. Annex 1: Conclusions de la comissió projecte lingüístic de centre. Per un projecte lingüístic per a l'escola catalana del segle XXI. Generalitat de Catalunya. Departament d'Educació. Direcció General d'Innovació. Subdirecció General de Llengües i Entorn

2.2. LA LENGUA CASTELLANA

2.2.1. L'APRENTATGE/ENSENYAMENT DE LA LLENGUA CASTELLANA

2.2.1.1. INTRODUCCIÓ DE LA LLENGUA CASTELLANA

La llengua castellana s'introdueix a primer de primària i s'inicia a nivell oral.

Per introduir l'ensenyament aprenentatge del castellà cal tenir en compte les característiques sociolingüístiques de l'alumnat i agafar-les com a punt de partida per marcar el nivell i els objectius.

Alhora, per a l'ensenyament de les diferents llengües, cal tenir present el treball de les estructures comunes i que hi hagi una continuïtat metodològica entre el que es fa en català i el que es fa en castellà.

S'entén que el coneixement del castellà i del català és un dels fonaments de la igualtat d'oportunitat per a alumnes. Per tant, l'objectiu final és que l'alumnat tingui el mateix nivell de llengua catalana que de llengua castellana.

Des del claustre de l'escola es treballa sempre en aquesta línia.

Per tant, des de l'àrea de llengua castellana es té en compte la realitat sociolingüística de l'alumnat i es treballa partint d'una distribució coherent i progressiva dels continguts en llengua castellana.

Al llarg dels cursos s'han anat establint criteris de seqüenciació pel que fa a diferents aspectes; ortografia, gramàtica, tipologia de textos... i d'aquesta manera no repetir i reforçar els continguts comuns al currículum de llengua catalana i de llengua castellana.

A l'apartat 3 (Concreció operativa del Projecte) es poden consultar algunes d'aquestes seqüenciacions.

Finalment, és interessant completar allò que es fa a 1r, 2n i 3r amb una programació clara que es mantingui i que es modifiqui en funció a la realitat sociolingüística del grup en concret.

2.2.1.2. LLENGUA ORAL

L'enfocament emprat en l'aprenentatge i ús de la llengua castellana ha d'incloure activitats perquè l'alumnat adquireixi habilitats lingüístiques, amb especial èmfasi en la competència oral en els primers cursos.

Des d'Els Xiprers es treballa habitualment la llengua oral en tots els cicles i es treballen les diverses modalitats de textos orals (entrevista, conversa, dramatització, argumentació...). Es dóna molta importància a l'expressió oral en situacions de la vida quotidiana, així com a l'aprenentatge d'expressions i frases fetes en castellà.

Alhora, hi ha una consideració específica de les variants de la llengua castellana i es treballen els diversos registres de la llengua.

En general, el nivell de coneixement oral de llengua castellana és bo.

L'aprenentatge de la llengua castellana a primer curs es basa fonamentalment en la llengua oral.

2.2.1.3. LLENGUA ESCRITA

A Els Xiprers tenim molt clar que l'ensenyament de la llengua escrita ha de tenir com a objectiu aconseguir al final de l'ensenyament obligatori formar lectors i escriptors competents.

Alhora, hi ha un plantejament global sobre l'ensenyament de la lectura i l'escriptura que té en compte que és un procés complex.

És molt important que les activitats que es proposen de lectura i d'escriptura tinguin uns objectius clars i estiguin lligats als temes que es treballen, i és aquesta la direcció en la que hem de caminar.

En aquest aspecte, serà molt important que existeixi una coordinació entre el professorat de llengua castellana i el de llengua catalana. Això permetrà no repetir continguts (establir una seqüenciació de continguts), treballar les estructures comunes i establir mecanismes de revisió per millorar les habilitats de lectura i d'escriptura.

L'expressió escrita en castellà s'està treballant amb textos predefinits i amb qualsevol altra composició escrita.

2.2.1.4. ACTIVITATS D'ÚS

És interessant establir activitats d'incentivació de la llengua castellana i activitats d'ús d'aquesta llengua en la projecció dels treballs curriculars fora de l'aula d'aprenentatge mitjançant suports comunicatius a l'ús, com ara la pàgina web, el blog, la ràdio, contactes amb altres centres d'indrets de parla castellana...

Les ocasions en que això s'ha dut a terme han estat valorades molt positivament per part d'alumnes i de mestres.

Alhora, i de la mateixa manera que en el cas de l'ensenyament/aprenentatge del català, es fa ús dels recursos TIC i audiovisuals en l'aprenentatge de la llengua. Aquests recursos s'usen com a mitjà d'accés a material divers, per atendre els diferents estils i ritmes d'aprenentatge de l'alumnat, per la vàlua afegida que aquestes eines tenen en el desenvolupament d'estratègies per al tractament de la informació i per a la difusió dels resultats de les tasques d'aprenentatge.

En cursos anteriors, a primer i segon s'havia gaudit d'una hora de taller d'informàtica, realitzat per la mateixa mestra de castellà, i en el qual es realitzaven sobretot activitats matemàtiques i de llengua castellana amb l'ajuda del suport

informàtic. D'aquesta manera, i a través d'una coordinació de la mestra i la tutora, s'anaven reforçant mitjançant les TIC continguts treballats a l'aula.

Aquestes distribucions horàries no són fixes al llarg dels cursos i es van adaptant a les necessitats de cada curs escolar i de cada grup.

2.2.1.5. CASTELLÀ A LES ÀREES NO LINGÜÍSTIQUES

En el cas de la nostra escola no està planificada, a nivell general, el treball de blocs de continguts curriculars d'àrees no lingüístiques en castellà.

Sempre que sigui possible és interessant prioritzar que el/la mestre/a de castellà es dirigeixi en castellà als alumnes. Si aquest mestre també ho és d'altres matèries, es poden fer servir recursos com ara portar algun element distintiu (per exemple un mocador lligat al coll...) que indiqui que en aquella estona s'està fent llengua castellana i per tant caldrà parlar en castellà.

2.2.1.6. ALUMNAT NOUVINGUT

Si existeix algun cas d'alumnat nouvingut que s'incorpori tardanament al sistema educatiu i que no conegui cap de les dues llengües oficials, l'escola posa els mecanismes necessaris per tal que, en acabar l'ensenyament, conegui ambdues llengües de la mateixa manera.

En una primera fase s'assegura un nivell bàsic de la llengua catalana de l'alumnat nouvingut. Posteriorment s'inicia un ensenyament de la llengua castellana que té present el que ja sap l'alumnat de llengua catalana i la presència del castellà en la societat.

El cert és, però, que els casos d'alumnat nouvingut d'incorporació tardana que desconegui les dues llengües oficials no és massa freqüent dins de l'escola.

Els infants de famílies de parla diferent a la catalana o la castellana acostumen a arribar a l'escola a l'inici de l'escolarització i en bona part dels casos coneixen, a més de la llengua materna o paterna, el català o el castellà.

2.3 ALTRES LLENGUES

2.3.1.LLENGÜES ESTRANGERES

L'alumnat, en acabar l'etapa, ha de conèixer, com a mínim, una llengua estrangera per tal d'esdevenir usuaris i aprenents capaços de comunicar-se i accedir al coneixement en un entorn plurilingüe i pluricultural.

La llengua estrangera que s'estudia a l'escola és l'anglès i se n'inicia l'aprenentatge a primer de primària, si bé en ocasions al parvulari es té un petit primer contacte amb la llengua a partir d'un taller en el que també hi participen aquelles famílies de parla anglesa que hi vulguin participar.

A la nostra escola la plaça d'anglès durant els darrers anys ha estat coberta per diversos mestres interins. S'ha estat lluitant perquè la plaça d'anglès sigui estructural, de manera que es pugui donar una continuïtat a l'aprenentatge de la llengua anglesa. Però de moment no ha estat possible.

2.3.1.1. ESTRATÈGIES GENERALS PER A L'ASSOLIMENT DE L'OBJECTIU DE L'ETAPA

2.3.1.1.1. DESPLEGAMENT DEL CURRÍCULUM

Malgrat la dificultat esmentada, l'escola potencia l'aprenentatge de la llengua anglesa i destina en el seu horari la possibilitat de tenir sessions tant a nivell de grup sencer com de mitjos grups, afavorint d'aquesta manera un aprenentatge i un seguiment més individualitzat.

Pel què fa a les hores lectives i als agrupaments, les sessions d'anglès de 1r i 2n es donen setmanalment durant una sessió d'1 hora i mitja amb mig grup.

A partir de 3r i fins a 6è els infants duen a terme dues sessions setmanals:

- Una sessió d'1h i 15min setmanal amb tot el grup
- Una sessió d'1h i 15 min quinzenal amb mig grup

En els diversos cursos es dissenyen situacions d'aprenentatge globals en què l'ús motivat i reflexiu de les estratègies lingüístiques i comunicatives donen resposta a les necessitats que té l'alumnat.

2.3.1.1.2. METODOLOGIA

La metodologia de l'ensenyament/aprenentatge de l'anglès dona una important rellevància a la llengua oral i a la conversa.

Durant el cicle inicial, l'aprenentatge de l'anglès es dona fonamentalment a nivell oral.

És important per a l'aprenentatge de la llengua que el mestre d'anglès es dirigeixi en la mesura del possible sempre en anglès als infants.

L'aprenentatge de la llengua estrangera cal que estigui treballat des d'un enfocament competencial i per tant cal tenir present la capacitat d'utilitzar els coneixements i les habilitats, de manera transversal i interactiva, en contextos i situacions que requereixen la intervenció de coneixements vinculats a diferents sabers.

Ahora és interessant poder recórrer als recursos que ens ofereix les eines digitals per a l'aprenentatge d'una llengua estrangera.

2.3.1.1.3. MATERIALS DIDÀCTICS PER A L'APRENTATGE DE LA LLENGUA ESTRANGERA

Ja fa uns quants cursos que a l'escola es va optar per no utilitzar llibres de text i anar caminant cap a la metodologia dels projectes. L'aprenentatge de la llengua anglesa en ocasions es centra més en aspectes merament lingüístics i altres vegades pot, a més, estar relacionat amb el tema del projecte o projectes que estigui treballant el grup.

2.3.1.1.4. RECURSOS TECNOLÒGICS PER A L'APRENTATGE DE LA LLENGUA ESTRANGERA

Una part de les sessions d'anglès es duen a terme a l'aula d'informàtica per tal de poder accedir a recursos tecnològics que facilitin l'aprenentatge d'una llengua estrangera.

2.3.1.1.5. L'ÚS DE LA LLENGUA ESTRANGERA A L'AULA

Com ja hem esmentat, es procura, sempre que sigui possible, que la llengua d'us a l'aula durant l'estona d'anglès, sigui l'anglès, si més no per part del mestre.

2.3.1.2. ESTRATÈGIES D'AMPLIACIÓ DE L'OFERTA DE LLENGÜES ESTRANGERES

2.3.1.2.1. AVANÇAMENT DE L'APRENTATGE DE LA LLENGUA ESTRANGERA

El curs 2010-11 es va iniciar a l'etapa de parvulari un taller d'anglès en el qual els infants podien gaudir d'un primer contacte amb la llengua a nivell oral.

Els tallers de parvulari es realitzen un matí a la setmana i els infants poden triar entre 6 tallers, tot i que al llarg de les 6 setmanes acaben passant per tots ells.

En els cursos en què s'ha realitzat, el taller d'anglès ha gaudit en determinades sessions de la presència de pares i mares de famílies de parla anglesa, que han estat convidats a venir sempre que volguessin i tantes vegades com volguessin. En ocasions han realitzat activitats dissenyades per les famílies i altres vegades han col·laborat en l'activitat dissenyada per la mestra.

El taller ha estat a nivell oral i hi ha hagut una presència important de cançons, danses, treballs plàstics...

En aquests moments el taller d'anglès es realitza quan és possible tenir la presència d'alguna mare o pare de parla anglesa que el pugui dur a terme.

També ens servim dels mitjans audiovisuals i les TIC com a eines que ens acosten a aquesta llengua estrangera.

2.3.1.2.2. APRENTATGE INTEGRAT DE CONTINGUTS I LLENGUA ESTRANGERA

En aquests moments, a Els Xiprers, no s'està duent a terme la impartició de blocs de continguts curriculars d'àrees no lingüístiques en la primera llengua estrangera al cicle superior.

Malgrat que aquesta pugui ser una opció beneficiosa tant per a aquells infants que tenen l'anglès com a llengua familiar com per aquells que gaudeixen d'una altra llengua materna, a Xiprers no hem optat per donar prioritat a aquesta opció i n'hem prioritzat altres. ,

En cas que en algun moment es cregués que caldria prioritzar aquesta possibilitat davant d'altres, seria important tenir present diversos aspectes, com ara: quin creiem que és el bloc de contingut curricular més adient per a realitzar en anglès, com s'encaixa aquesta opció dins de la distribució horària i de professorat i, finalment, caldria vetllar perquè qui s'encarregués de l'experiència tingués la competència lingüística necessària i la formació metodològica de l'àrea.

En cas que aquesta possibilitat arribés a concretar-se, s'haurà de tenir present que en la programació d'aquesta opció s'utilitzi la metodologia pròpia de l'àrea, s'inclougui

suport lingüístic per tal de facilitar la compleció de les tasques i s'asseguri l'aprenentatge dels continguts.

Malgrat tot, donades les possibilitats reals del centre, cal prioritzar. I a l'escola hem prioritzat altres recursos i opcions.

Per altra banda sí que és té present aprofitar el recurs del qual disposem i que són tant els infants com les famílies de parla anglesa.

Alhora, algun curs hem pogut participar en el programa "Talk to me", el qual facilitava la presència d'una persona auxiliar de conversa que podia donar suport als infants i als mestres d'anglès i que parlava en tot moment en anglès.

Aquesta experiència es va valorar molt positivament.

2.3.1.2.3 SEGONA LLENGUA ESTRANGERA

En aquests moments a Els Xiprers no s'estudia una segona llengua estrangera, si bé és cert que, donades les característiques d'origen lingüístic d'una part de l'alumnat, és una opció que en alguns moments s'havia pogut plantejar.

Cal recordar que hi ha una part de l'alumnat que té l'anglès com a llengua materna i/o paterna.

En aquests moments, i des de la mateixa matèria de llengua estrangera, s'està oferint a aquests infants una adaptació de la matèria al seu nivell de coneixement de la llengua.

2.3.1.3. PROJECTES I PROGRAMES PLURILINGÜES

En aquest moment la nostra escola no participa en projectes plurilingües ni incentiva programes plurilingües com, per exemple, els que permeten potenciar la comprensió de les diverses llengües romàniques.

Sí que es realitzen programes que permeten potenciar l'autoavaluació de l'alumnat en temes de coneixement de les llengües.

2.3.2 LLENGÜES COMPLEMENTÀRIES PROCEDENTS DE LA NOVA IMMIGRACIÓ

Com ja hem esmentat, la diversitat d'orígens lingüístics de què gaudim en el conjunt de les famílies que formen l'escola ens ofereix l'oportunitat de sumar tot allò que tenen de positiu totes les cultures i d'assolir una mirada molt més àmplia de la realitat.

Per tal que això sigui possible cal valorar i donar espai a la varietat de bagatges lingüístics i culturals, coneixent i donant importància a les cultures i les llengües d'origen de les persones del nostre entorn.

Alhora, la valoració i l'ús de tots aquests bagatges lingüístics s'utilitzen per treballar la dimensió plurilingüe i intercultural del currículum, ja que s'entén que, a partir de la valoració d'aquestes llengües i cultures, es valora la llengua i cultura catalanes i es potencien les actituds cap a persones que les parlen, les quals, a la seva vegada, també se senten reconegudes.

Alhora, en els casos de llengües procedents de la nova immigració és important parlar amb el grup per tal que puguin situar on es parla aquella llengua per tal de reconèixer la identitat lingüística de l'infant.

3

2.4. ORGANITZACIÓ I GESTIÓ

2.4.1. ORGANITZACIÓ DELS USOS LINGÜÍSTICS

2.4.1.1. LLENGUA DEL CENTRE

El català no només és la llengua vehicular de l'escola, la llengua de comunicació entre infants i mestres i la llengua d'aprenentatge, és també la llengua del centre en tots els seus vessants. Així, se segueix un criteri lingüístic favorable a l'ús del català també en els rètols, els cartells i la decoració general del centre.

2.4.1.2. DOCUMENTS DE CENTRE

Pel que fa referència als documents de centre (PEC –i PLC-, RRI i PAC), amb els continguts i referents de llengua catalana, han d'impregnar la vida del centre, és interessant alhora revisar-los i actualitzar-los periòdicament, els ha de conèixer tot el professorat i cal tenir-los en compte en totes les actuacions per evitar contradiccions entre els continguts dels documents i les actuacions que se'n deriven.

En aquest moment, a Els Xiprers cal iniciar la revisió consensuada del document-base del PEC, s'està treballant en el sentit de redactar d'una manera participativa el RRI i hem estat treballant en la fase de diagnosi del PLC i en la de redacció, tot i que el centre sempre ha tingut una línia concreta pel que fa a les llengües i el seu tractament en el marc curricular general.

És important tenir present que la gran variació en el temps del claustre, amb entrades i sortides de diferents mestres, ha condicionat la participació real i efectiva de tot plegat. S'ha estat treballant a través del PAC i de la possibilitat que dona de poder mantenir unes places singulars cap a un claustre més homogeni i creiem que més motivat i implicat en el que és la nostra escola i en els darrers cursos s'ha fet una gran progressió en aquest sentit.

2.4.1.3. ÚS NO SEXISTA DEL LLENGUATGE

Llenguatge i pensament van extraordinàriament units i es configuren l'un a l'altre. El llenguatge reflecteix una manera de veure i entendre el món i, alhora, les llengües, van configurant el pensament de les persones. Per això cal ser curós a l'hora d'utilitzar el llenguatge.

Si volem viure en un món inclusiu, cal que fem servir un llenguatge inclusiu, i això implica la necessitat de fer un ús del llenguatge que no sigui ni sexista ni androcèntric. Dones i homes, nens i nenes han de sentir-se reflectits i inclosos dins

de les nostres paraules i d'aquesta manera ajudar a deixar enrere tota mena d'estereotips i invisibilitzacions històriques. Alhora estarem ajudant a tenir actituds crítiques davant dels continguts de risc que denigren les persones per motius de gènere o que l'associen a imatges tòpiques que es converteixen en vehicle de segregació o desigualtat.

Aquest ús no sexista ni androcèntric del llenguatge s'estén també a tots els documents del centre.

Alhora des de la nostra escola som plenament conscients de la necessitat que aquest ús del llenguatge es treballi transversalment a les àrees del currículum, entenent així que la paraula és una eina de transformació.

2.4.1.4. COMUNICACIÓ EXTERNA

Des de l'escola fem el català en les actuacions internes (actes, comunicats, informes...) i en la relació amb corporacions públiques de Catalunya, institucions i amb les empreses que contractem. També utilitzem la llengua catalana en les comunicacions i les notificacions adreçades a persones físiques o jurídiques residents en l'àmbit lingüístic català, sense perjudici del dret dels ciutadans i ciutadanes a rebre-les en castellà, si ho demanen. En aquest darrer cas, es farà en format bilingüe català/castellà.

També es tenen en compte, quan és possible, les llengües de la nova immigració mitjançant uns documents ja prèviament traduïts.

2.4.1.5. LLENGUA DE RELACIÓ AMB FAMÍLIES

Segons l'article 20.0 de la Llei de política lingüística, l'escola ha de fer del català la seva llengua de treball i de projecció interna i externa. El desconeixement del català per part d'algunes famílies no ha de suposar que quedin excloses de les activitats del centre, però tampoc no ha de comportar una renúncia a l'ús de la llengua, que és una oportunitat per a la integració de les famílies de l'alumnat i per a la normalització i extensió del seu ús.

Des d'Els Xiprers la proposta actual és adreçar-se a les famílies sempre en català tot i que quan sigui necessari ho farem en castellà. Allò que cal garantir és la comunicació i la bona entesa família-escola.

2.4.1.6. EDUCACIÓ NO FORMAL

2.4.1.6.1. SERVEIS D'EDUCACIÓ NO FORMAL

El català és la llengua vehicular de l'escola en tots els seus àmbits, tant en l'educació formal com en la no formal (servei d'acollida matinal, menjador escolar, etc). Alhora, des dels serveis d'educació no formal es coneixen i s'assumeixen com a pròpies les orientacions i propostes del centre pel que fa al català com a llengua d'ús i tractament de la diversitat lingüística.

Tanmateix, des de l'escola, som partidaris d'una immersió natural i no fiscalitzada. Creiem que funciona millor no imposar el català i això no vol dir que no hagi de ser la llengua d'ús a l'educació no formal.

2.4.1.6.2. ACTIVITATS EXTRAESCOLARS

A Els Xiprers no es duen a terme activitats extraescolars.

2.4.1.6.3. CONTRACTACIÓ D'ACTIVITATS EXTRAESCOLARS A LES EMPRESES

Segons l'Acord del Govern de la Generalitat, (30 de novembre de 2004) s'estableix que: *Per fomentar l'ús del català, el Govern exigirà la presència de la llengua en la contractació pública (...) En general, les empreses contractades per la Generalitat hauran d'utilitzar el català en els rètols, publicacions, avisos i en la documentació adreçada al públic. Quan l'idioma formi part, directament o indirectament, del producte o del servei contractats, aquests hauran de ser en català.*

Aquest acord, a nivell d'escola, implica que caldrà vetllar perquè en la contractació d'activitats externes al centre les empreses usin el català (cases de colònies, transports, excursions, etc.)

En el referent a aquest aspecte, des d'Els Xiprers no ha calgut realitzar una tasca extraordinària de vetllar sobre aquest punt ja que sempre hem trobat la informació en català.

2.4.1.7. LLENGUA I ENTORN

L'escola participa en el pla educatiu d'entorn de la població, en el qual s'ha acordat treballar els usos lingüístics favorables a la llengua catalana i se'n fa un seguiment.

2.4.2. PLURILINGÜISME AL CENTRE EDUCATIU

2.4.2.1. ACTITUDS LINGÜÍSTIQUES

L'escola treballa dia a dia per seguir sent una escola inclusiva i això implica tenir en compte la diversitat lingüística de l'alumnat i aprofitar-la, tant per afavorir l'autoestima com per enriquir el currículum i les activitats ordinàries del centre.

Aquesta premissa comporta disposar de programes específics sobre diversitat lingüística, interculturalitat i resolució de conflictes¹⁵ que es treballen a la tutoria, amb les famílies i en les activitats extraescolars. L'escola vetlla pel respecte entre les persones, l'acceptació de la diversitat en tots els àmbits i si cal s'intervé davant de situacions que comportin una discriminació, menyspreu... des de les tutories i si convé des de l'equip directiu.

La diversitat de procedències lingüístiques de l'alumnat de l'escola i la manera d'enfocar aquesta diversitat des de la mateixa escola i des de les famílies facilita que es visqui en un clima de centre favorable al plurilingüisme i a la diversitat cultural.

2.4.2.2. MEDIACIÓ LINGÜÍSTICA (TRADUCCIÓ I FACILITACIÓ)

Per tal que la immersió lingüística sigui un fet, cal establir pautes d'ús lingüístic favorables a la llengua catalana per a tots els membres de la comunitat educativa i garantir que totes les activitats administratives i les comunicacions entre el centre i l'entorn siguin en llengua catalana.

No obstant, i tal i com ja hem fet referència al llarg del PLC, la bona relació i entesa família-escola, l'establiment d'una bona comunicació entre aquests dos, i el benestar emocional de les persones ha d'estar a la base de les comunicacions.

Per tant, s'arbitraran mesures de traducció en el període d'acollida de les famílies de l'alumnat nouvingut i es facilitarà documentació bilingüe català/castellà o s'atendrà oralment en castellà aquelles persones que ho precisin o que expressament o demanin.

¹⁵ Al Pla d'Acollida s'hi recull, adaptat a cadascun dels cicles, la manera com enfoquem la resolució de conflictes des d'Els Xiprers.

2.4.3. ALUMNAT NOUvingut

En relació amb l'alumnat nouvingut, tot el centre utilitza el català per fer-ne possible la integració, sense regir-nos tanmateix per uns esquemes massa rígids que no ens permetin vetllar pel benestar emocional dels infants.

Es garanteix una atenció individualitzada intensiva per aprendre aquesta llengua, i es fa amb un enfocament comunicatiu i amb la metodologia adequada. S'avaluen regularment els resultats i se'n fa un seguiment acurat.

La immersió en el nostre cas és totalment possible ja que el percentatge de nouvinguts és molt baix. La pràctica ha demostrat que tots els nens i les nenes que han vingut desconexent la llengua catalana han aconseguit parlar-la i escriure-la correctament.

No obstant, cal que seguim vetllant i oferir un suport de vocabulari i d'ajudar per tal que hi hagi una millora de l'expressió oral i escrita, així com de la comprensió lectora, per tal que no es doni el cas d'alumnes de procedència diversa que no acabin de tenir el nivell competencial suficient pel que fa a les llengües.

2.4.4. ORGANITZACIÓ DELS RECURSOS HUMANS

2.4.4.1. EL PLA DE FORMACIÓ DE CENTRE EN TEMES LINGÜÍSTICS

El pla de formació de centre promou activitats de formació al centre educatiu d'acord amb el pla de formació específica, com a mesura professionalitzadora i com a element que doni cohesió al treball en equip dels docents.

A Els Xiprers fem una autodiagnosi amb les necessitats de formació relacionada amb els objectius estratègics i de millora de centre i es determinen també les necessitats de formació.

Després d'haver realitzat la diagnosi necessària en relació a les necessitats del centre pel que fa a l'ensenyament de les llengües, s'han pogut realitzar assessoraments vinculats a les llengües per tal de poder tractar aquells aspectes que hem detectat que cal estudiar i/o millorar.

Un exemple el trobem durant el curs 2014-15, en el que mestres de cicle Truffaut (de 4t a 6è) han estat fent una formació en escriptura creativa que després s'ha aplicat als tallers d'escriptura que es duen a terme des de 3r fins a 6è.

2.4.5. ORGANITZACIÓ DE LA PROGRAMACIÓ CURRICULAR

2.4.5.1. COORDINACIÓ CICLES I NIVELLS

Des de la nostra escola s'ha previst que per a organitzar globalment la programació curricular de les àrees de llengües, per tal que respongui a les necessitats de l'alumnat del centre, cal establir una coordinació entre el professorat d'un cicle i entre el professorat dels diversos cicles independentment de la llengua que imparteixin.

Els curs 2012-13 es va iniciar una coordinació, sobretot pel que fa a les llengües catalana i castellana a través de la qual es van seqüenciant els diferents aspectes a treballar per tal de no repetir continguts i de fer un treball conjunt de les estructures comunes.

2.4.5.2. ESTRUCTURES LINGÜÍSTIQUES COMUNES

El treball de les estructures lingüístiques comunes ajuda a assolir els objectius de l'aprenentatge de la llengua catalana, castellana i llengües estrangeres.

En el treball de les estructures lingüístiques comunes cal tenir present la seva metodologia: evitar repetició de continguts, evitar l'anticipació d'aprenentatge i atendre l'especificitat dels continguts.

Des de la nostra escola s'han estat fent reflexions sobre el tractament de les estructures lingüístiques comunes.

El proper pas serà continuar treballant en l'establiment de mecanismes de coordinació de les tres llengües de manera que la llengua anglesa continui estretament vinculada al projecte general pel que fa a les llengües.

2.4.5.3. PROJECTES D'INNOVACIÓ

Els Xiprers podem esmentar com a mínim dos projectes d'innovació pel que fa referència a l'aprenentatge/ensenyament de les llengües que repercuteixen en tot el centre: les "Parelles de lectura" i "Cinema en curs".

2.4.6. BIBLIOTECA ESCOLAR

La biblioteca escolar és un centre de recursos, un espai d'aprenentatge i de suport al desenvolupament de les àrees curriculars, on es pot trobar tot tipus d'informació en diferents suports, que ha d'estar a l'abast de l'alumnat, del professorat i de tota la comunitat educativa.

La composició del seu fons ha de respondre al nivell educatiu de l'alumnat del centre i ha de preveure la diversa tipologia dels seus usuaris/es.

La llengua dels documents ha de ser preferentment la catalana, però també el fons ha de tenir en compte les llengües curriculars i la diversitat lingüística de l'alumnat. Tanmateix el fons s'ha de mantenir actualitzat i ha d'haver-hi un equilibri entre els materials de ficció i els de coneixements, un 60% i un 40% aproximadament.

A Els Xiprers gaudim d'una biblioteca un tant especial. Donada la manca d'espais de l'escola, no disposem d'un espai destinat exclusivament a la biblioteca, sinó que els llibres es troben repartits aprofitant diferents espais comuns com per exemple els passadissos. Alhora, bona part del fons bibliogràfic el trobem també repartit en cada una de les aules, on hi ha una biblioteca d'aula amb una selecció de llibres.¹⁶

Els darrers cursos s'ha estat fent un treball important de catalogació dels llibres existents i dels nous, i seguim treballant-hi.

Alhora, també seguim treballant per disposar d'un cos bibliogràfic diversificat i ampli que tendeixi a l'absència de buits temàtics.

Un segon aspecte a tenir present quan parlem de la biblioteca escolar és que la dinamització de la biblioteca escolar comprèn la planificació i el desenvolupament de diferents programes, propostes i activitats de foment de la lectura i el pla de lectura de centre.

¹⁶ Calosci Laura (2017). *La biblioteca de l'escola Els Xiprers: Un no espai*.

les circumstàncies pròpies de la Biblioteca escolar de l'escola Els Xiprers, concretament la manca d'un espai específic per la biblioteca, obligeu a pensar en termes d'accions, de practiques, de temps i no d'espais, i això ha resultat molt interessant. Podríem haver enfocat el treball buscant alternatives fantasioses a crear espais més o menys idonis per la col·lecció i la lectura, hi ha molts exemples a la xarxa de bibliocaravanes, casetes de fustes, tipis i molt més, però aquesta recerca ens hauria desviat del que és essencial: la lectura, literaria o no, com a base de tot l'aprenentatge.

La manca d'un espai específic per la biblioteca no ens ha d'infuir tampoc a un altre error conceptual bastant freqüent: biblioteca escolar versus biblioteca d'aula. El fet que la col·lecció estigui repartida pels àssadissos o altres indrets no significa que no sigui un tot únic, una unitat pensada i seleccionada amb intel·ligència, tenint en compte les diverses necessitats del centre.

En aquest sentit, des de l'escola es realitzen activitats molt diverses de foment de la lectura, des de parvulari fins a cicle superior, ja que, tal i com ja hem esmentat, un dels trets identificadors de la nostra escola és la preocupació per potenciar i desenvolupar l'hàbit i el gust per la lectura. És per això que, tal i com ja hem fet palès, el temps dedicat a la lectura és d'especial rellevància i ocupa un espai importantíssim dins del currículum de les llengües.

COMISSIÓ DE BIBLIOTECA

Des de fa uns cursos a l'escola hi ha organitzada una Comissió de biblioteca amb la participació de l'AFA i que participa el procés tècnic de folrar i reparar llibres.

SEMINARI DE BIBLIOTECA

L'escola participa del seminari de biblioteques organitzat pel CRP de Sarrià-Sant Gervasi, en el qual ens reunim aproximadament un cop cada mes o mes i mig amb els representants de les altres escoles públiques del districte i de les biblioteques públiques municipals. Alguns dels aspectes que es treballen en aquests seminaris són l'organització de la marató de lectura i aspectes relacionats amb les biblioteques escolars.

2.4.6.1 ACCÉS I ÚS DE LA INFORMACIÓ

L'accés i ús de la informació o la competència informacional, té com a objectiu la promoció d'activitats encaminades a l'adquisició d'habilitats i destreses necessàries per ajudar l'alumnat a reconèixer quan la informació és necessària, com localitzar-la, com avaluar-la i com comunicar-la de forma efectiva, amb l'objectiu de transformar-la en coneixement personal.

Aquest plantejament implica el desenvolupament d'habilitats de pensament, d'ús de tecnologies d'informació i d'ús de fonts d'informació general.

El treball de la competència informacional ha de ser assumit per tot el professorat en col·laboració amb la biblioteca de centre, entesa com a espai transversal de suport en el desenvolupament de les àrees curriculars.

En aquest procés formatiu s'ha de tenir en compte la situació sociolingüística actual de la societat catalana, amb el català com a llengua vehicular i la presència de les llengües curriculars i les de la nova immigració.

Des d'Els Xiprers potenciem tot el treball d'accés i ús de la informació en el dia a dia del treball dels nens i les nenes a l'aula. El treball per projectes garanteix la necessitat d'aquesta manera d'accedir als coneixements. Majoritàriament les activitats se centren en la cerca i localització d'informació a través d'internet i, alhora, es treballa per tal d'afavorir l'adquisició d'habilitats i destreses que permetin al seu alumnat transformar la informació en coneixement personal: reconèixer la necessitat d'informació, com localitzar-la, com avaluar-la, com usar-la de forma efectiva i com comunicar-la.

És evident que hi ha recursos relacionats amb la biblioteca i l'accés i l'ús de la informació amb els que seria interessant contar, com per exemple l'establiment d'un cercador que ens permetés accedir al coneixement del nostre fons bibliogràfic, la possibilitat d'un servei de préstec o l'organització de la biblioteca de mestres de manera que se'n pugui treure profit.

No obstant, donades les característiques del nostre centre i la manca de temps i de personal als que estem cada vegada més avocats, aquests recursos i eines no són fàcils d'assolir.

Per tant, el que ens plantejem és potenciar al màxim allò del que sí que disposem i organitzar-nos en funció a la nostra realitat i les nostres possibilitats per tal de treure'n el màxim rendiment possible.

2.4.6.2 PLA DE LECTURA DE CENTRE

El Pla de Lectura de Centre (PLEC) és el conjunt d'objectius i metodologies per promoure:

1. L'aprenentatge de la lectura, entès com una progressió ascendent en l'adquisició de la comprensió lectora.
2. L'aprenentatge a través de la lectura, entès com la capacitat de cercar, comprendre i assimilar textos amb una finalitat investigadora concreta.
3. El gust per llegir, entès com l'adquisició d'un hàbit basat en el gaudi.
4. La formació d'usuaris, entesa com l'adquisició de les eines, tècniques i metodologies de les diferents formes d'accés tant a la lectura com a font d'informació com a la lectura com a font de gaudi.

El centre educatiu ha de treballar en col·laboració activa amb les famílies (AFA) i altres institucions, com poden ser les biblioteques públiques i les administracions (plans d'entorn, plans municipals...).

El PLEC ha de reconèixer la complexa situació sociolingüística de la societat catalana, i vetllar perquè el català continuï essent la llengua vehicular i d'aprenentatge, a la vegada que hi hagi una presència adequada de les altres llengües curriculars i un reconeixement de els de la nova immigració.

En aquests moments, malgrat que no disposem d'un PLEC d'Els Xiprers, sí que es realitzen diferents activitats d'animació a la lectura des de tots els cursos i impulsades bé per diferent professorat i cicles, bé per tot el claustre sencer. Alhora també mantenim el contacte i realitzem activitats fixes amb la biblioteca de Vallvidrera.

2.4.7. PROJECCIÓ DEL CENTRE

2.4.7.1. PÀGINA WEB DEL CENTRE

L'escola Els Xiprers disposem d'una pàgina web i d'un bloc que permet la comunicació amb tota la comunitat educativa. En aquests moments aquesta comunicació s'estableix més a través dels blocs que no pas de la pàgina web.

Ja sigui en la pàgina web o en els blocs, podem trobar tota la informació que necessita l'alumnat i les seves famílies: documentació, informació sobre els estudis que es fan al centre, característiques, programació de sortides, participació en projectes, explicacions d'activitats realitzades amb els alumnes acompanyades de fotografies o vídeos...

La manca de temps fa que l'actualització dels blocs i de la pàgina web no es correspongui a la dinàmica del centre, molt més activa.

2.4.7.2. REVISTA

En aquests moments, a Els Xiprers no tenim una revista elaborada pels propis alumnes, que permeti la comunicació amb tota la comunitat educativa. No obstant, en cursos anteriors sí que s'havia editat alguna revista. En alguns moments s'ha considerat que seria interessant que es pensés la manera de tirar endavant una iniciativa per dur-la a terme, però hem acabat priorititzant altres recursos i activitats.

Quan aquesta proposta s'ha utilitzat ha permès treballar el llenguatge periodístic amb l'alumnat i difondre les activitats i els treballs en què es participa. També és possible oferir la presència d'espais de reflexió dedicats bàsicament a les famílies i alhora cal establir un criteri clar de l'ús de la llengua catalana i de les altres llengües presents al centre i caldria si s'aposta per un format imprès més tradicional o per un format digital.

2.4.7.3. EXPOSICIONS

En ocasions l'escola ha participat en exposicions conjuntes (a nivell físic i a nivell digital) amb altres centres del barri, com va ser per exemple tot el treball fet en els darrers cursos al voltant de l'acollida de persones refugiades.

2.4.8. XARXES DE COMUNITATS VIRTUALS

Donat que hi ha un acord entre el professorat que és necessari el treball en xarxa amb altres centres, mica en mica aquesta pràctica va prenent més rellevància i la via telemàtica ens ofereix un mitjà molt ric i a l'abast per tal de dur a terme aquests intercanvis.

Un exemple d'ús d'aquests recursos seria l'activitat d' "Els corresponsals" (Primer i segon de primària) en que la comunicació s'estableix tant a nivell de correu ordinari com per via telemàtica (emails, skype...).

Al parvulari també s'ha recorregut a aquesta via de comunicació per a comunicar-se amb infants d'altres centres.

2.4.9. INTERCANVIS I MOBILITAT

Els intercanvis epistolars, telemàtics i presencials, la col·laboració entre centres i les colònies i estades lingüístiques creen dinàmiques encaminades a millorar la competència lingüística de l'alumnat, a viure necessitats de comunicació i interacció reals en el seu propi context, a generar bones pràctiques, a facilitar la interacció sociocultural i en afavorir el coneixement de la riquesa històrica, lingüística i cultural d'altres indrets.

El claustre d'Els Xiprers compartim aquestes idees i creiem molt positiu potenciar la comunicació dels nostres alumnes amb zones de parla catalana, castellana i anglesa. Donat que aquesta possibilitat és difícil de dur-la a terme a nivell presencial, disposem de la possibilitat de fer-la a nivell telemàtic.

2.4.10. DIMENSIÓ INTERNACIONAL DEL CENTRE EDUCATIU

Pel que fa a la dimensió internacional del centre, Els Xiprers no ha tingut l'ocasió de participar en projectes europeus o internacionals, i no incorpora el desenvolupament de la dimensió europea en les finalitats del seu projecte educatiu. No obstant, això no vol dir que en un determinat moment no es pugui participar en un projecte d'aquest tipus. Anys enrere va haver-hi una ocasió en que es va proposar participar en un Comenius, però no hi va haver consens dins el claustre ja que en aquell moment s'estaven engegant altres projectes cabdals per al tret identitari de l'escola.

3. CONCRECIÓ OPERATIVA DEL PROJECTE (PLA ANUAL)

A continuació exposem aspectes referits a la concreció operativa del projecte lingüístic (distribucions horàries de l'àmbit lingüístic, competències de l'àmbit lingüístic, continguts i objectius que ens marquem com a prioritaris per a treballar distribuïts per cicles, seqüenciacions d'aspectes referents als continguts de llengua...)

REPARTICIÓ HORÀRIA DE L'ÀREA DE L'ÀMBIT LINGÜÍSTIC

Segons Decret 119/2015, d'ordenació ensenyaments educació Primària

CATALÀ I CASTELLÀ	1.050 h
ANGLÈS	420 h

REPARATIMENT DE LES HORES LECTIVES DE XIPRERS DEDICADES A L'ENSENYAMENT/APRENENTATGE DE LES LLENGÜES AL LLARG DE LA PRIMÀRIA

	HORES SETMANALS						TOTAL D'HORES PRIMÀRIA
	1R	2N	3R	4T	5È	6È	
LLENGUA I LITERATURA CATALANA* (llengua, parelles de lectura, biblioteca, notícia,...)	6 h	6 h	5 h	5 h	5 h	5 h	875 h
LLENGUA I LITERATURA CASTELLANA	1 h 15'	1 h 15'	2 h 15'	2 h 15'	2 h 15'	2 h 15'	350 h
ANGLÈS	1 h 15'	1 h 15'	2 h	2 h	2 h	2 h	402,5 h

*Les hores d'estructures lingüístiques comunes estan contabilitzades dins l'àrea de llengua catalana però s'entén que formen part de l'aprenentatge tant del català com del castellà.

COMPETÈNCIES BÀSIQUES DE LLENGUA CATALANA I LLENGUA CASTELLANA

DIMENSIÓ COMUNICACIÓ ORAL

- **COMPETÈNCIA 1.**
Comprendre textos orals de la vida quotidiana, dels mitjans de comunicació i escolars.
- **COMPETÈNCIA 2**
Produir textos orals de tipologia diversa adequats a la situació comunicativa.
- **COMPETÈNCIA 3**
Interactuar oralment d'acord amb la situació comunicativa, utilitzant estratègies convencionals.

DIMENSIÓ COMPRENSIÓ LECTORA

- **COMPETÈNCIA 4**
Llegir amb fluïdesa per comprendre textos de la vida quotidiana, dels mitjans de comunicació i escolars en diferents formats i suports.
- **COMPETÈNCIA 5**
Aplicar estratègies de comprensió per obtenir informació, interpretar i valorar el contingut d'acord amb la tipologia i la complexitat del text i el propòsit de la lectura .
- **COMPETÈNCIA 6**
Utilitzar, per comprendre un text, l'estructura i el format de cada gènere textual i el component semàntic de les paraules i de les estructures morfosintàctiques més habituals..
- **COMPETÈNCIA 7**
Aplicar estratègies de cerca i gestió de la informació per adquirir coneixement propi.

DIMENSIÓ EXPRESSIÓ ESCRITA

- **COMPETÈNCIA 8**
Planificar l'escrit d'acord amb la situació comunicativa i el destinatari.
- **COMPETÈNCIA 9**
Produir textos de tipologies diverses amb un lèxic i estructura que s'adeqüin al tipus de text, a les intencions i al destinatari.

- **COMPETÈNCIA 10**
Revisar el text per millorar-lo i tenir cura de la seva presentació formal en funció de la situació comunicativa

DIMENSIÓ LITERÀRIA

- **COMPETÈNCIA 11**
Llegir fragments i obres i conèixer alguns autors i autores significatius de la literatura catalana, castellana i universal.
- **COMPETÈNCIA 12**
Crear textos amb recursos literaris per expressar sentiments, realitats i ficcions.

DIMENSIÓ PLURILINGÜE I INTERCULTURAL

- **COMPETÈNCIA 13**
Ser conscient de la pertinença a la comunitat lingüística i cultural catalana, i mostrar interès per l'ús de la llengua catalana.
- **COMPETÈNCIA 14**
Conèixer i valorar la diversitat lingüística i cultural de Catalunya, l'Estat espanyol, d'Europa i del món

COMPETÈNCIES BÀSIQUES DE LLENGÜES ESTRANGERES

DIMENSIÓ COMUNICACIÓ ORAL

Competència 1.

Obtenir informació bàsica i comprendre textos orals, senzills o adaptats, de la vida quotidiana, dels mitjans de comunicació i de l'àmbit escolar.

Competència 2.

Planificar i produir textos orals breus i senzills adequats a la situació comunicativa.

Competència 3.

Emprar estratègies d'interacció oral d'acord amb la situació comunicativa per iniciar, mantenir i acabar el discurs.

DIMENSIÓ COMPREENSIÓ LECTORA

Competència 4.

Aplicar estratègies per obtenir informació bàsica i comprendre textos escrits senzills o adaptats de la vida quotidiana, dels mitjans de comunicació i de l'àmbit escolar.

Competència 5.

Interpretar els trets visuals, discursius i lingüístics bàsics d'un text d'estructura clara per comprendre'l.

Competència 6.

Utilitzar eines de consulta per accedir a la comprensió de textos.

DIMENSIÓ EXPRESSIÓ ESCRITA

Competència 7. Planificar textos senzills a partir de la identificació dels elements més rellevants de la situació comunicativa.

Competència 8. Produir textos senzills amb adequació a la situació comunicativa i amb l'ajut de suports.

Competència 9. Revisar el text per millorar-lo en funció de la situació comunicat

DIMENSIÓ LITERÀRIA

Competència 10.

Comprendre i valorar textos literaris senzills, adaptats o autèntics, adequats a l'edat.

Competència 11.

Reproduir oralment i reescriure textos literaris senzills per gaudir-ne i fomentar el gaudi dels altres.

Competència 12.

Utilitzar estratègies plurilingües per a la comunicació.

DIMENSIÓ PLURILINGUE I INTERCULTUARAL

Competència 12. Utilitzar estratègies plurilingües per a la comunicació.

Continguts a treballar en l'Àmbit lingüístic llengua catalana

Cicle: Inicial

Dimensions	Nivell: 1R	Nivell: 2n
Comunicació oral	a) Normes bàsiques que regeixen la interacció oral: torn de paraula, to de veu i respecte per les operacions a) Memorització dels dies de la setmana a) Explicació d'un conte per part dels infants de forma entenedora	a) Normes bàsiques que regeixen la interacció oral: torn de paraula, to de veu i respecte per les operacions a) Memorització mesos de l'any, poemes i cançons a) Elaboració d'un guió per exposar un ofici
Comprensió lectora	b) Lectura entenedora. b) Comprensió de textos de quatre línies b) Estratègies afavorides del procés de comprensió lectora abans, durant i després de la lectura.	b) Comprensió de textos curts (10 a 20 línies) b) Lectura silenciosa i en veu alta b) Comprensió de diferents tipus de consignes en un text escrit
Expressió escrita	c) Producció de textos escrits: narracions curtes, cartes, rodolins i textos científics. c) Normes bàsiques per a la bona presentació de textos.	c) Estratègies per a la producció de textos escrits: planificar, escriure i revisar c) Producció de textos escrits: narracions, rodolins, poemes, endevinalles, cartes i textos científics.
Coneixement del funcionament de la llengua i del seu aprenentatge	d) Conceptualització de que les paraules van separades.	d) Sensibilització per l'ortografia arbitrària i memorització d'algunes paraules: vaig, hi ha, que, ahir... d) treball del nom i el verb d) treball de la puntuació (punt i final, admiració, interrogació) d) Discriminació de síl·labes i accent en les paraules (tònica)
Literària	e) Coneixement de la literatura de traducció oral: rondalles, dites... e) gust per la lectura i escriptura de textos literaris. e) Lectura expressiva en veu alta de textos literaris per part del mestre (!R Pinotxo) (2n Petit Príncep)	
Plurilingüe i intercultural		

CRITERIS D'AVALUACIÓ

Cicle Inicial

Ítems que considerem de competència bàsica d'un alumne "aprenent".

Nivell: Primer	Nivell: Segon
<u>Expressió escrita</u> - Escriure una frase amb ortografia natural (sense oblidar cap lletra i separant paraules) - Saber escriure totes les lletres amb lletra lligada <u>Comprensió lectora</u> - Comprendre frases senzilles - Mostrar interès pels llibres - Fer silenci a l'estona de biblioteca <u>Comunicació oral</u> - Saber escoltar als companys i respectar l'operació dels altres - Comprendre un conte i explicar-lo - Comprendre missatges orals del dia a dia - Saber expressar-se davant dels altres	<u>Expressió escrita</u> - Escriure un text de quatre o cinc línies amb ortografia natural - Sensibilitzar-se per l'ortografia arbitrària - Mecanitzar que abans d'escriure s'ha de pensar un cop escrit i s'ha de revisar - Tenir cura de la cal·ligrafia i la presentació dels textos <u>Comprensió lectora</u> - Llegir "x" paraules per minut - Comprendre un text breu - Mostrar interès per la lectura - Fer silenci a l'estona de biblioteca <u>Comunicació Oral</u> - Saber escoltar els companys i respectar l'opinió dels altres - Comprendre missatges reals de tipologia diversa - Saber expressar-se davant dels altres

Continguts a treballar en l'Àmbit lingüístic

llengua catalana

Cicle: Mitjà

Dimensions	Nivell: 3r	Nivell: 4t
Comunicació oral	- Normes que regeixen la interacció oral en qualsevol situació comunicativa - Interacció en les assemblees i projectes aportant i defensant idees pròpies i dels altres amb arguments raonats - Estratègies per a les exposicions orals de diferents contextos - Memorització de textos orals de diferents tipologies - Ús d'un llenguatge no discriminatori	- Normes que regeixen la interacció oral en qualsevol situació comunicativa - Interacció en les assemblees i projectes aportant i defensant idees pròpies i les dels altres amb arguments raonats - Estratègies i producció per a les exposicions orals i planificació, memorització i assaig. - Comprensió de textos orals de diferents contextos - Memorització de textos orals de diferents tipologies - Ús d'un llenguatge no discriminatori - Reelaboració i síntesi d'exposicions orals
Comprensió lectora	- Interès i curiositat per llegir textos escrits com a font d'informació i aprenentatge i com a gaudi - Comprensió de les següents tipologies: la carta, el conte i els textos instructius - Utilització de diccionaris bàsics per a la comprensió de mots - Entonació i fluïdesa en la lectura expressiva de textos	- Interès i curiositat per a llegir textos escrits com a font d'informació i aprenentatge i com a gaudi - Comprensió de les següents tipologies; la notícia i els textos narratius - Utilització de diccionaris bàsics per a la comprensió de mots - Entonació i fluïdesa en la lectura expressiva de textos - Sentit crític davant d'informacions procedents de textos diversos
Expressió escrita	- Producció de textos escrits de tipologia diversa per narrar, escriure, explicar... - Coherència i cohesió en l'organització del text - Aplicació dels coneixements sobre el funcionament de la llengua (lèxic, morfosintaxi i ortografia) - Utilització de programari informàtic per escriure textos. Normes per la bona presentació de textos: grafia, marges, títol, encapçalaments... - Valoració dels avanços de cadascú en escriptura i consciència de la manca	- Producció de textos escrits de tipologia diversa en diferents formats i suports: per narrar, escriure, explicar fets... - Coherència i cohesió en l'organització del text - Aplicació del coneixements sobre el funcionament de la llengua (lèxic, morfosintaxis i ortogràfics) - Utilització del programari informàtic per escriure textos - Normes per la bona presentació de textos: grafia, marges, títol,

		encapçalament...
Coneixement del funcionament de la llengua i del seu aprenentatge	- Organització i estructura d'un text segons la seva tipologia - Normes ortogràfiques treballades a 1r, 2n - Mecanismes de derivació, composició famílies de paraules, sentit figurat sin/ant i paraules polisèmiques - Ordre i concordança en la frase - Categories gramaticals: article, nom, adjectiu i verb - Coneixement dels signes de puntuació	- Organització i estructura d'un text segons la seva tipologia - 4rt relació del significat amb la puntuació i connectors - 4rt Producció de textos creatius mitjançant associacions d'imatges i d'imatges i sons - Normes ortogràfiques a 1r, 2n i 3r - Mecanismes de derivació, composició, famílies de paraules, sentit figurat, sinònims, antònims.
Literària	- Audició, lectura, memorització i recitació de textos literaris - Lectura expressiva i entenedora de textos literaris - Escriptura de contes i textos creatius amb estructura adequada: inici, nus i desenllaç - Dramatització de contes i altres textos literaris - Reconeixement de les dades bàsiques d'un llibre i dels principals agents de producció d'un text teatral o audiovisual (mínim una pel·lícula per trimestre) - Utilització dels recursos de la biblioteca d'aula i centre - Comunicació de preferències i recomanacions literària - Gust per la lectura i l'escriptura de textos literaris	- Audició, lectura, memorització i recitació de textos literaris - Lectura expressiva i entenedora de textos literaris - Escriptura de poemes per comunicar sentiments, emocions i estats d'ànim - Escriptura de contes i textos creatius amb estructura adequada i inici, nus i desenllaç - Escriptura de jocs lingüístics i embarbussaments, cal·ligrames, rodolins - Reconeixement de les dades bàsiques d'un llibre i dels principals agents de producció d'un text teatral o audiovisual (mínim 1 pel·lícula per trimestre) - Utilització dels recursos de la biblioteca d'aula i centre - Comunicació de preferències i recomanacions literàries - Gust per la lectura i l'escriptura de textos literaris
Plurilingüe i intercultural	- Valoració de la llengua com a instrument de comunicació, d'aprenentatge i d'aproximació a d'altres cultures i obertura a la diversitat de llengües i cultures del món - Ús d'un llenguatge no discriminatori i respectuós amb les diferències - Coneixement i respecte per la varietat lingüística en el món i de l'existència de diversos alfabetes - Actitud positiva d'interès i de confiança davant de l'aprenentatge de les llengües	- Valoració de la llengua com a instrument de comunicació d'aprenentatge i d'aprovació a d'altres cultures i obertura a la diversitat de llengües i cultures del món - Ús d'un llenguatge no discriminatori i respectuós amb les diferències - Coneixement i respecte per la varietat lingüística existent en el context, familiar, escolar i social - Actitud positiva d'interès i de confiança davant de l'aprenentatge de les llengües

Continguts a treballar en l'Àmbit lingüístic llengua catalana

Cicle: Superior

Dimensions	Nivell: 5è	Nivell: 6è
Comunicació oral	- Participació a nivell de grup seguint les normes (torn, to de veu, respecte, opinions, etc) - Interacció en diàlegs o debats de manera raonada - Preparació i exposició de temes treballats (conferències, projectes en grups cooperatius, etc.) acompanyat d'un suport - Explicació de fets i vivències adequant-se a l'interlocutor i a l'entorn.	- Memorització i reproducció de diferents textos orals - Comprensió de textos orals en diferents contextos captant el sentit de les idees expressades - IGUAL A 6è
Comprensió lectora	- Captació del sentit global i específic de textos escrits i identificació dels diferents tipus d'informació (cartes, receptes, notícies, anuncis, esquemes, gràfics, horaris...) - Utilització d'estratègies per afavorir la comprensió: identificació de la intenció de l'autor, captació de idees principals, elaboració d'hipòtesi.	- Utilització de tècniques (subratllat, resum, esquema...) i d'indicadors textuais (dibuix, fotos, títol...) - Reflexió i anàlisi de textos per desenvolupar una actitud crítica - Lectura en veu alta de textos respectant l'entonació, fluïdesa i velocitat adequant-se al tipus de text - Estratègies per a la recerca d'informació (índex, glossaris, mots clau, cercador, enllaços, referències,...) - Utilització d'estratègies per resoldre dubtes durant la lectura (avançar/anar enrere, diccionari...) - Preguntes sobre un text llegit i correcció de les respostes donades per un altre - Utilització del recurs de la biblioteca per la cerca d'informació, adquisició de coneixements i el gaudi
Expressió escrita	- Elaboració de textos escrits de diferents tipus, tenint en compte l'estructura del text i la coherència per tal que resultin entenedors seguint un procés autoregulator i pensar-los, identificar les idees, escriure'ls, rellegir-	

	los, corregir-los i passar-los en net - Tipus de text (veure annex 1)	
Coneixement del funcionament de la llengua i del seu aprenentatge	- Revisió de normes ortogràfiques de cursos anteriors - Introducció de normes ortogràfiques amb les seves excepcions - Escriptura de mots amb dificultat ortogràfica - Normes sobre accentuació gràfica i altres normes (veure annex 2)	
Literària		
Plurilingüe i intercultural		

SEQÜENCIACIÓ DE L'ORTOGRAFIA A CICLE SUPERIOR (QUART, CINQUÈ I SISÈ)

4t PRIMÀRIA		
CATALÀ		CASTELLÀ
Síl·labes àtones i tòniques		Signos de puntuación: punto y coma
Agudes, planes i esdrúixoles		Uso de la mayúscula
Les vocals: So obert i tancat a les vocals en síl·labes tòniques i àtones		Grafías: J, G, Y, CH, Ñ
Accent obert i tancat		Grafías: C, QU, G, GU
Diftongs		Normas de la H
L'accentuació: introducció		Introducción a los diptongos
Signes de puntuació		Separación de sílabas
B/V		Sílabas átona y tónica
R/RR		Palabras agudas, llanas y esdrújulas
G/J, X/IX, TG/TJ, TX/IG		Z/C delante de E/I
Repàs S, SS, S, Ç, B, V, G, J, Z, SC		Uso del diccionario
Alguns exercicis sobre la H		Signos de puntuación: , ... ¿ ? ¡
5è PRIMÀRIA		
CATALÀ		CASTELLÀ
Les vocals		Sílaba, vocales fuertes y débiles, diptongos
La vocal neutra: final formes verbals, penúltima verbal, plurals, excepcions		Acentos y normas
J/G, X/IX, TJ/TG, TX/IG		Palabras homófonas
L'ela geminada		El acento diacrítico
Els signes de puntuació		Hiatos y acentuación
Apòstrof i contracció determinants, contraccions...		Dígrafos
P/B, T/D, C/G		Números cardinales
L'essa sonora	S, Z, C, Ç, SS, SC	Abreviatures
L'essa sorda		La J/G/GU/GÜ
L' U àtona		V/B
Diftongs i hiats		H/Y
L'accentuació. Ampliació1 i introducció 2		X/S
6è PRIMÀRIA		
CATALÀ		CASTELLÀ
Accentuació (repàs i ampliació 2)		Repaso ortografía bàsica: B/V, J/G, G/GU, R/RR, C/Z, H, Y/LL, MP/MB, Ñ
La dièresi		Signos de puntuación
Formació de plurals		: , ; : ... ¿ ? () -
L'essa sonora	S, Z, C, Ç, SS, SC	Acentuación
L'essa sorda		Acento diacrítico
M, N, NY		La dièresi
Signes de puntuació		

SEQÜENCIACIÓ DE LA TIPOLOGIA DE TEXTOS A CICLE SUPERIOR

-Comprensió i expressió escrita- (QUART, CINQUÈ I SISÈ)

A banda dels tipus de text proposats pel mester (en relació als projectes, tema del curs o altres temes propis del nivell) es treballaran els següents textos més a fons i sistemàticament, a més de proveir als alumnes dels recursos propis del tipus de text en qüestió.

4t PRIMÀRIA		
TRIMESTRE	CATALÀ	CASTELLÀ
Primer	La Conferència	Las reglas del juego
Segon	La notícia	La carta del restaurante (+ programa de TV, cine, música...)
Tercer	La narració (incloent-hi descripció de paisatge i lloc i de persona) amb personatges principals i secundaris	El diario de un viaje
5è PRIMÀRIA		
TRIMESTRE	CATALÀ	CASTELLÀ
Primer	La descripció (en general)	Texto expositivo
Segon	Realització d'un guió, un relat i conversió a còmic	El diálogo
Tercer	Article divulgatiu	Texto argumentativo
6è PRIMÀRIA		
TRIMESTRE	CATALÀ	CASTELLÀ
Primer	Relat històric, biografia i autobiografia	La carta
Segon	L'entrevista	La descripción (persona, paisaje...)
Tercer	Tractament de la informació (entrada d'internet, enciclopèdia...) Resumir	Crítica literària

CONTINGUTS LLENGUA ANGLESA CICLE INICIAL

ENGLISH: 1st and 2nd course

UNITS	VOCABULARY	STRUCTURES
NUMBERS FEELINGS	1-20 happy, sad, sleepy, angry, great	I'm Rose. I'm 8. I'm happy, great, sad, sleepy, angry It's blue
COLOURS	blue, white, green, purple, red orange, blue, yellow, black...	It's big, it's small I've got a Robot, Teddy, Ball. What is it?
TOYS	robot, teddy, ball, doll, car...	I've got 3 books.
SCHOOL	pencil, book, pencil, pen, rubber...	He is my dad, brother... She is my mum, sister...
FAMILY	grandad, granny, dad, sister, brother.	It's black.
PETS	cat, bird, dog, rabbit, mouse, fish...	It's got big eyes.
BODY and FACE	head, arms, hands, legs, feet, eyes, nose, mouth, ears...	Do you like...? Yes I do, No I don't I'm hungry I'm thirsty.
FOOD	ice cream, broccoli, eggs, pizza, cereals, milk, sausages, cheese, salad, cookies, soup, bananas...	

ENGLISH: 1st and 2nd course

UNITS	VOCABULARY	STRUCTURES
WEATHER	cloudy, rainy, sunny, windy, snowy, hot and cold	Today is cloudy. I like sunny days.
HOME	bedroom, bathroom, kitchen, chair, bed, sofa, on, under	It's on the table. It's under the sofa.
CLOTHES	trousers, hat, shirt, boots, skirt, dress...	I'm wearing a blue shirt.
ACTIONS and ROUTINES	clean, wash, ride, take a bath, comb, read, watch, brush	I read a book, I wash my face, I comb my hair...
DAYS OF THE WEEK	monday, tuesday, wednesday, thursday...	Today is Monday.
MONTHS OF THE YEAR	january, february, march, april, may, june, july...	When is your birthday? 19th September
LOOK LISTEN SIT DOWN STAND UP SILENCE PAY ATTENTION COLOUR	CLASSROOM ENGLISH FOLD STICK PUT YOUR HAND UP PUT YOUR HAND DOWN	OPEN THE DOOR CLOSE THE WINDOW PICK UP YOUR PENCIL CLEAN UP THE CLASSROOM PUT ON YOUR COAT TAKE OFF YOUR COAT MAY I GO TO THE TOILETTE?

ENGLISH: 1st and 2nd course

UNITS	SOME RESOURCES	SOME WEBS
NUMBERS FEELINGS	-LET'S COUNT TO 20 (SONG) -HOW ARE YOU TODAY? (SONG)	MAPLE LEAF LEARNING
COLOURS	-THE RAINBOW COLORS SONG	KIDSTV123
TOYS	-WHAT IS IT? (STORY)	BABYFIRST TV
SCHOOL	-WHAT'S THIS ? (SONG)	DREAMENGLISH.COM
FAMILY	-THE FINGER FAMILY SONG	FUNASTICTV.COM
PETS	-I HAVE A PET (SONG)	SUPER SIMPLE SONGS
BODY AND FACE	-ONE LITTLE FINGER (SONG) -IF YOU'RE HAPPY (SONG)	SUPER SIMPLE LEARNING
FOOD	-DO YOU LIKE BROCCOLI ICE CREAM? (SONG)	SUPER SIMPLE SONGS

ENGLISH: 1st and 2nd course

UNITS	SOME RESOURCES	SOME WEBS
WEATHER	-HOW'S THE WEATHER? (SONG)	MAPLE LEAF LEARNING
HOME	-THE HOUSE SONG	BUSY BEAVERS
CLOTHES	-CLOTHES AND WEATHER (STORY)	ENGLISHADVENTURE
ACTIONS AND ROUTINES	-WHAT DO YOU DO EVERYDAY? (SONG)	MAPLE LEAF LEARNING
DAYS OF THE WEEK	-DAYS OF THE WEEK SONG	KIDSTV123
MONTHS OF THE YEAR / SEASONS	-MONTHS OF THE YEAR (STORY AND SONG)	BILLY GORILLY
EXTRA	-POPULAR CURRENT SONGS: Meghan Trainor, Bruno Mars, Zara Larsson... -POPULAR SERIES: MEG AND MOG or GRAVITY FALLS -MANUAL ARTS like PAPER FOLDING or MAKE MONSTER PICTURES from letters or numbers.	

L'AUTOAVALUACIÓ A PARTIR DE RÚBRIQUES EN L'ÀMBIT LINGÜÍSTIC

Al llarg dels darrers cursos hem anat introduint les rúbriques com a eina per a l'autoavaluació. Aquestes rúbriques s'elaboren conjuntament amb els infants i per tant estan adaptades al nivell, als objectius i als continguts.

N'exposem alguns exemples:

RÚBRICA D'AUTOAVALUACIÓ: LA CARTA. SEGON DE PRIMÀRIA.

	Excel·lent	Assolit	Millorable	No Assolit
Hi ha totes les parts d'una carta: salutació i comiat + lloc i data + signatura?	Hi ha totes les parts i estan ben col·locades.	Hi ha totes les parts però no estan ben col·locades.	Falta alguna part.	Falten gairebé totes les parts; no sembla una carta.
He posat punts i majúscules?	Si. El text s'entén molt bé.	Hi ha alguna frase una mica llarga.	No hi ha punts però sí majúscules	No hi ha punts ni majúscules.
He fet una lletra clara i bonica?	La lletra té una mida correcta i és bonica.	La lletra és força bonica. S'entén bé.	No s'entén molt. La lletra no és molt bonica.	Costa de llegir.
He fet una bona presentació?	La carta està molt polida: les línies estan bastant rectes i hi ha sanefes.	La carta està força polida.	No hi ha sanefes i les línies estan una mica tortes.	La presentació no és bona.
He explicat coses meves i he fet alguna pregunta?	S'expliquen moltes coses personals i s'interessa per l'altre fent preguntes.	S'expliquen coses personals però no es fan preguntes.	S'expliquen coses però no s'entén molt bé.	S'expliquen poques coses.

RÚBRICA D'AUTOAVALUACIÓ: L'EXPRESSIÓ ESCRITA. QUART DE PRIMÀRIA.

	Experta	Avançada	Aprenent	Principiant
Cal·ligrafia / presentació	Molt bona lletra. S'entén perfectament. El full està net i presentable.	Bona lletra i comprensible. Prou presentable.	La lletra no s'entén del tot. Hi ha dibuixets al full. No hi ha prou espais. El full està una mica brut.	La lletra no s'entén. Fa "muntanya russa". El full està brut/arrugat... Hi ha dibuixos.
Ortografia	No hi ha faltes d'ortografia. Els accents i els signes de puntuació estan posats correctament.	Hi ha poques faltes d'ortografia. Gairebé sempre hi ha els accents i signes de puntuació correctament.	Hi ha força faltes (10F). No hi ha la majoria d'accents. Hi ha molts errors amb els signes de puntuació.	Hi ha moltes faltes (+ de 10). No hi ha accents. Hi ha molts errors amb la puntuació. No hi ha majúscula després dels punts.
Cohesió	S'entén perfectament el que s'explica.	S'entén prou bé el que s'explica però es pot millorar.	No s'entén gaire el que s'explica.	No s'entén el que s'explica.
Lèxic	S'utilitza un vocabulari molt ric. No es repeteixen paraules	S'utilitza un vocabulari prou extens. Gairebé mai no es repeteixen paraules.	Sovint es repeteixen paraules. S'utilitza un vocabulari poc variat.	S'utilitza un vocabulari molt poc variat. Es repeteixen freqüentment les mateixes paraules.

4. VALORACIÓ FINAL

Abans de concloure aquest Projecte lingüístic de l'Escola Els Xiprers ens agradaria destacar alguns aspectes que ens ajudin a cloure el tancament de la redacció.

Voldríem destacar que el treball de l'àmbit lingüístic és un aspecte absolutament transversal, i així ho concebem a l'escola. Aquesta idea queda totalment legitimada alhora gràcies al treball per projectes, aspecte pel qual estem apostant a Xiprers durant els darrers cursos.

Per tant, tal i com ja hem esmentat anteriorment, aquest Projecte lingüístic travessa directament tots els àmbits d'ensenyament/ aprenentatge de l'escola. A més, l'aprenentatge basat en les competències implica treballar la llengua des de tots els àmbits i a partir de diferents temàtiques.

La redacció d'aquest document ha estat possible gràcies a la reflexió i la importància que durant molts anys s'ha dut a terme a l'escola al voltant de l'ensenyament i l'aprenentatge de les llengües, lligat a un projecte d'escola inclusiva, d'escola al bosc i d'entendre els infants en tota la seva diversitat i des d'un punt de vista holístic.

Per tant, aquest document només pot prendre sentit si s'engloba no només en el conjunt de la resta dels documents del centre si no també en el conjunt de la història de l'escola i de la vida del dia a dia de Xiprers.

Creiem que ha estat molt interessant poder elaborar aquest document i esperem que serveixi per tal que tots els mestres de l'escola i persones de la comunitat educativa puguin recórrer-hi en qualsevol moment i ens pugui servir com a eina de coneixement i alhora com a eina de treball.

Els documents del centre no tenen vida aïllats els uns dels altres, si no que entre tots s'estableix una relació necessària. Així, al Pla d'acollida de l'escola hi podem trobar per exemple redactades a nivell més ampli moltes de les activitats de l'àmbit lingüístic que es duen a terme a l'escola i que han estat esmentades en aquest Projecte Lingüístic.

Finalment ens agradaria esmentar que aquest Projecte no és un projecte tancat i hermètic, si no que el concebem com un document viu. Cada any, en funció a com ens han funcionat o no les diverses activitats, agrupaments, metodologies... en funció a la diversitat i les necessitats del grup, a les avaluacions de diversos caires que hem dut a terme i també gràcies als nous coneixements que puguem anar adquirint, anirem enriquint, variant, diversificant i adaptant tot allò que pot formar part del projecte lingüístic de la nostra escola.

SEGUIM CREATANT,
SEGUIM APRENENT,
SEGUIM TREBALLANT,
SEGUIM ENDAVANT.

